T027 BÁT NHÃ X Q498-P4 Thiên Đế

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 498 1

Phaåm 4: THIEÂN ÑEÁ (1) Luùc baáy giôø, ôû trong theá giôùi ba laàn ngaøn naøy, taát caû nôi naøo coù boán Ñaïi thieân vöông vaø caùc Thieân ñeá, laàn löôït cho ñeán coõi trôøi Saéc cöùu caùnh; ñeàu cuøng voâ löôïng traêm ngaøn muoân öùc chuùng, ñoàng ñeán ngoài trong hoäi chuùng. Chö Thieân naøy do caùc nghieäp thanh tònh maø chieâu caûm quaû Dò thuïc, haøo quang nôi thaân tuy phaùt ra röïc rôõ, nhöng so vôùi haøo quang cuûa Nhö Lai thöôøng hieän, thì khoâng baèng moät phaàn traêm, khoâng baèng moät phaàn ngaøn cho ñeán khoâng baèng moät phaàn cöïc nhoû. Vì sao? Vì haøo quang cuûa thaân Phaät thöôøng chieáu oai ñöùc röïc rôõ, so vôùi haøo quang cuûa chö Thieân, vì Ngaøi laø toái toân, toái thaéng, toái thöôïng, toái dieäu, khoâng theå so saùnh, khoâng coù töông ñoàng, laø voâ thöôïng ñeä nhaát, che laáp caû haøo quang cuûa chö Thieân, khieán noù khoâng hieän ra. Gioáng nhö aùnh saùng traêng raèm muøa thu che laáp taát caû ngoâi sao. Khi aáy Thieân ñeá Thích baïch Thieän Hieän: –Baây giôø trong theá giôùi ba laàn ngaøn naøy, ñeàu coù taát caû boán Ñaïi thieân vöông vaø caùc Thieân ñeá, laàn löôït cho ñeán trôøi Saéc cöùu caùnh ñeàu cuøng vôùi quyeán thuoäc, ñoàng vaân taäp ñeán chuùng hoäi, muoán nghe Ñaïi ñöùc tuyeân thuyeát Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, cuùi xin Ñaïi ñöùc thöông xoùt chuùng toâi maø tuyeân thuyeát. Baïch Ñaïi ñöùc, sao goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa cuûa Ñaïi Boà-taùt? Vì sao Ñaïi Boà-taùt an truï nôi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña? Vì sao Ñaïi Boà-taùt phaûi hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña? Luùc ñoù, Cuï thoï Thieän Hieän baûo Thieân ñeá Thích: –Kieàu-thi-ca, Thieân chuùng caùc vò ñeàu neân laéng nghe, kheùo suy nghó, toâi seõ nöông söùc oai thaàn cuûa Phaät, thuaän theo yù cuûa Nhö Lai, vì caùc Ñaïi Boà-taùt maø tuyeân thuyeát Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Nhö vaäy Ñaïi Boà-taùt naøo, coù theå ôû trong phaùp ñoù, neân an truï nhö vaày, neân tu hoïc nhö vaày. Kieàu-thi-ca, Thieân chuùng caùc vò, vò naøo chöa phaùt taâm caàu quaû vò Giaùc ngoä cao toät thì nay ñeàu neân phaùt. Kieàu-thi-ca, nhöõng vò naøo ñaõ vaøo Chaùnh taùnh ly sinh cuûa Thanh vaên, Ñoäc giaùc, khoâng theå phaùt taâm ñaïi Boà-ñeà laïi nöõa. Vì sao? Kieàu-thi-ca, vì vò aáy ngaên caùch doøng sinh töû. Trong nhöõng vò aáy, neáu coù vò naøo coù theå phaùt taâm Voâ thöôïng

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 498 2

Boà-ñeà thì toâi cuõng tuøy hyû. Vì sao? Vì caùc baäc thaéng nhaân ñeàu neân caàu thaéng phaùp. Toâi hoaøn toaøn khoâng ngaên caûn thieän phaåm thuø thaéng cuûa hoï. Kieàu-thi-ca, ngaøi hoûi sao goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt? Laéng nghe, laéng nghe, toâi seõ noùi cho ngaøi roõ. Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo khôûi taâm töông öng vôùi trí Nhaát thieát trí, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, tö duy saéc uaån cho ñeán thöùc uaån, hoaëc voâ thöôøng, hoaëc khoå, hoaëc voâ ngaõ, hoaëc baát tònh, hoaëc khoâng, hoaëc voâ töôùng, hoaëc voâ nguyeän, hoaëc töch tónh, hoaëc xa lìa, hoaëc nhö beänh, hoaëc nhö ung nhoït hoaëc nhö muõi teân,

hoaëc nhö gheû lôû, hoaëc nhieät naõo, hoaëc böùc baùch, hoaëc baïi hoaïi, hoaëc muïc naùt, hoaëc bieán ñoäng, hoaëc mau dieät, hoaëc ñaùng sôï, hoaëc ñaùng chaùn, hoaëc coù tai hoïa, hoaëc coù hoaïn naïn, hoaëc coù beänh dòch, hoaëc coù beänh truyeàn nhieãm, hoaëc khoâng an oån, khoâng ñaùng tin, khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng nhieãm, khoâng tònh, voâ taùc, voâ vi. Tö duy nhaõn xöù cho ñeán yù xöù; tö duy saéc xöù cho ñeán phaùp xöù; tö duy nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi; tö duy saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi; tö duy nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi; tö duy nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc; tö duy caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra, cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra; tö duy ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi; tö duy voâ minh cho ñeán laõo töû cuõng laïi nhö vaäy. Kieàu-thi-ca, ñaáy goïi laø Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa cuûa Ñaïi Boà-taùt. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo khôûi taâm töông öng vôùi trí Nhaát thieát trí, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, tö duy voâ minh duyeân haønh, haønh duyeân thöùc, thöùc duyeân danh saéc, danh saéc duyeân luïc xöù, luïc xöù duyeân xuùc, xuùc duyeân thoï, thoï duyeân aùi, aùi duyeân thuû, thuû duyeân höõu, höõu duyeân sinh, sinh duyeân laõo töû cho ñeán hoaøn toaøn laø moät taäp hôïp khoái khoå lôùn. Sau ñoù, laïi duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, tö duy voâ minh dieät neân haønh dieät, haønh dieät neân thöùc dieät, thöùc dieät neân danh saéc dieät, danh saéc dieät neân luïc xöù dieät, luïc xöù dieät neân xuùc dieät, xuùc dieät neân thoï dieät, thoï dieät neân aùi dieät, aùi dieät neân thuû dieät, thuû dieät neân höõu dieät, höõu dieät neân sinh dieät, sinh dieät neân laõo töû cho ñeán hoaøn toaøn laø taäp khoái khoå lôùn cuõng dieät. Caùc dieät nhö theá laø voâ ngaõ, khoâng, voâ töôùng, voâ nguyeän, tòch

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 498 3

tónh, xa lìa, khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng nhieãm, khoâng tònh, voâ taùc, voâ vi. Kieàu-thi-ca, ñaáy goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa cuûa Ñaïi Boà-taùt. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo khôûi taâm töông öng vôùi trí Nhaát thieát trí, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, tö duy phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh laø voâ ngaõ, ngaõ sôû, voâ töôùng, voâ nguyeän, tòch tónh, xa lìa, khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng nhieãm, khoâng tònh, voâ taùc, voâ vi. Kieàu-thi-ca, ñaáy goïi laø Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa cuûa Ñaïi Boà-taùt. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo phaùt khôûi taâm töông öng vôùi trí Nhaát thieát trí, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, tö duy chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn laø voâ ngaõ, ngaõ sôû, voâ töôùng, voâ nguyeän, tòch tónh, xa lìa, khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng nhieãm, khoâng tònh, voâ taùc, voâ vi. Kieàu-thi-ca, ñaáy goïi laø Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa cuûa Ñaïi Boà-taùt. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo phaùt khôûi taâm töông öng vôùi trí Nhaát thieát trí, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, tö duy Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; tö duy boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; tö duy boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; tö duy taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä; tö duy phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; tö duy baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai; tö duy baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân; tö duy naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn

thoâng; tö duy möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; tö duy phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; tö duy taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; tö duy trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng. Taát caû ñeàu laø voâ thöôøng, voâ ngaõ, khoâng, voâ töôùng, voâ nguyeän, tòch tónh, xa lìa, bieán ñoäng, mau dieät, khoâng ñaùng tin, khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng nhieãm, khoâng tònh, voâ taùc, voâ vi. Kieàu-thi-ca, ñaáy goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa cuûa Ñaïi Boà-taùt. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo phaùt khôûi taâm töông öng vôùi trí Nhaát thieát trí, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, an truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; an truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; an truï caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi. An truï Thaùnh ñeá khoå cho ñeán Thaùnh

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 498 4

ñeá ñaïo. Kieàu-thi-ca, ñaáy goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa cuûa Ñaïi Boà-taùt. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo phaùt khôûi taâm töông öng vôùi trí Nhaát thieát trí, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, tu haønh Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; tu haønh boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; tu haønh boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; tu haønh taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä; tu haønh phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; tu haønh baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân; tu haønh naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; tu haønh möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; tu haønh phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; tu haønh taát caû Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; tu haønh trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; tu haønh taát caû haïnh cuûa Ñaïi Boà- taùt; tu haønh quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Kieàu-thi-ca, ñaáy laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa cuûa Ñaïi Boà-taùt.

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 5

KINH ÑAÏI BAÙT-NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA QUYEÅN 499

Phaåm 4: THIEÂN ÑEÁ (2) Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo khi tu haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, maø quan saùt nhö vaäy: “Chæ coù caùc phaùp trôï duyeân vôùi nhau, thaám nhuaàn taêng tröôûng, laàn löôït truøm khaép taát caû. Trong ñoù hoaøn toaøn khoâng coù ngaõ vaø ngaõ sôû. Nhö thaät quaùn saùt chaúng theå naém baét ñöôïc.” Laïi khôûi taâm quaùn saùt: “Caùc Ñaïi Boà-taùt duøng söï tu taäp caên laønh thuø thaéng, ñem cho caùc höõu tình moät caùch bình ñaúng, roài cuøng nhau hoài höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Tu taäp taâm caên laønh khoâng cuøng vôùi taâm hoài höôùng hoøa hôïp; taâm hoài höôùng khoâng cuøng vôùi tu taäp taâm caên laønh hoøa hôïp. Taâm hoài höôùng khoâng cuøng vôùi taâm Boà-ñeà hoøa hôïp; taâm Boà-ñeà cuõng khoâng cuøng vôùi taâm hoài höôùng hoøa hôïp. Trong vieäc tu taäp taâm caên laønh ñoái vôùi taâm hoài höôùng, laø khoâng sôû

höõu vaø chaúng theå naém baét ñöôïc. Trong taâm hoài höôùng ñoái vôùi tu taäp taâm caên laønh, cuõng khoâng sôû höõu vaø chaúng theå naém baét ñöôïc. Trong taâm hoài höôùng ñoái vôùi taâm Boà-ñeà laø khoâng sôû höõu vaø chaúng theå naém baét ñöôïc. Trong taâm Boà-ñeà ñoái vôùi taâm hoài höôùng cuõng khoâng sôû höõu, chaúng theå naém baét ñöôïc.” Caùc Ñaïi Boà-taùt tuy nhö thaät quaùn saùt caùc phaùp, nhöng ñoái vôùi caùc phaùp hoaøn toaøn voâ sôû kieán. Kieàu-thi-ca, ñaáy goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa cuûa Ñaïi Boà-taùt. Khi aáy Thieân ñeá Thích hoûi Thieän Hieän: –Baïch Ñaïi ñöùc, vì sao ñoái vôùi caùc Ñaïi Boà-taùt, tu taäp taâm caên laønh khoâng cuøng vôùi taâm hoài höôùng hoøa hôïp. Taâm hoài höôùng cuõng khoâng cuøng vôùi tu taäp taâm caên laønh hoøa hôïp. Taâm hoài höôùng khoâng cuøng vôùi taâm Boà-ñeà hoøa hôïp. Taâm Boà-ñeà cuõng khoâng cuøng vôùi taâm hoài höôùng hoøa hôïp. Trong vieäc tu taäp taâm caên laønh ñoái vôùi taâm hoài höôùng laø khoâng sôû höõu, chaúng theå naém baét ñöôïc. Trong taâm hoài

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 6

höôùng ñoái vôùi tu taäp taâm caên laønh cuõng khoâng sôû höõu, chaúng theå naém baét ñöôïc. Trong taâm hoài höôùng ñoái vôùi taâm Boà-ñeà cuõng khoâng sôû höõu, chaúng theå naém baét ñöôïc. Trong taâm Boà-ñeà ñoái vôùi taâm hoài höôùng, cuõng khoâng sôû höõu, chaúng theå naém baét ñöôïc? Thieän Hieän ñaùp: –Kieàu-thi-ca, ñoái vôùi caùc Ñaïi Boà-taùt, tu taäp taâm caên laønh thì chaúng phaûi taâm. Taâm hoài höôùng, taâm Boà-ñeà cuõng chaúng phaûi taâm. Khoâng theå duøng caùi chaúng phaûi taâm maø coù söï tu taäp, hoaëc coù hoài höôùng, hoaëc coù söï hoài höôùng. Khoâng theå duøng caùi chaúng phaûi taâm maø hoài höôùng caùi chaúng phaûi taâm, taâm cuõng khoâng neân hoài höôùng chaúng phaûi taâm. Chaúng phaûi taâm khoâng neân hoài höôùng ñoái vôùi taâm, taâm cuõng khoâng neân hoài höôùng ñoái vôùi taâm. Vì sao? Kieàu-thi-ca, chaúng phaûi taâm töùc laø chaúng theå nghó baøn, chaúng theå nghó baøn töùc laø chaúng phaûi taâm. Caû hai loaïi nhö vaäy ñeàu khoâng sôû höõu. Trong khoâng sôû höõu khoâng coù nghóa hoài höôùng. Kieàu-thi-ca, taâm khoâng coù töï taùnh, taâm sôû cuõng vaäy; taâm vaø taâm sôû ñaõ khoâng coù töï taùnh, cho neân taâm cuõng khoâng coù nghóa vôùi taâm hoài höôùng. Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt neáu quaùn saùt nhö vaäy, thì goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa cuûa Ñaïi Boà-taùt. Luùc aáy, Ñöùc Theá Toân khen ngôïi Thieän Hieän: –Laønh thay, laønh thay! Nay oâng kheùo vì caùc Ñaïi Boà-taùt maø tuyeân thuyeát Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, thì cuõng neân kheùo khuyeán khích caùc Ñaïi Boà-taùt sieâng naêng, hoan hyû, tu taäp Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, con ñaõ bieát aân, sao laïi khoâng ñeàn ñaùp. Vì sao? Vì thôøi quaù khöù, chö Phaät vaø chuùng ñeä töû ñaõ vì caùc Ñaïi Boà-taùt maø tuyeân thuyeát saùu phaùp Ba-la-maät-ña baèng caùch thò hieän daïy doã, höôùng daãn, khen ngôïi, khích leä, hoan hyû, an uûi, kieán laäp ñeå cho hoï ñöôïc cöùu caùnh. Khi aáy, Theá Toân cuõng hoïc ôû trong ñoù, nay ñaõ chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chuyeån phaùp luaân vi dieäu, laøm lôïi ích cho chuùng con. Vì vaäy ngaøy nay, con phaûi theo lôøi Phaät daïy, vì caùc Ñaïi Boà-taùt maø tuyeân thuyeát saùu phaùp Ba-la-maät-ña, cuõng thò hieän, daïy doã, höôùng daãn, khen

ngôïi, khích leä, hoan hyû, kieán laäp laøm cho hoï ñöôïc cöùu caùnh, mau chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chuyeån phaùp luaân vi dieäu ñeán taän ñôøi vò lai, laøm lôïi ích an laïc cho taát caû höõu

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 7

tình, thì goïi laø ñeàn ñaùp aân ñöùc kia vaäy. Baáy giôø, Cuï thoï Thieän Hieän laïi baûo Thieân ñeá Thích: –Kieàu-thi-ca, ngaøi hoûi vì sao Ñaïi Boà-taùt, neân an truï Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña? Ngaøi haõy laéng nghe, laéng nghe, toâi seõ vì ngaøi maø noùi caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, neân an truï ñuùng choã nhö vaäy maø khoâng neân coù töôùng truï. Kieàu-thi-ca, saéc uaån cho ñeán thöùc uaån, taùnh cuûa saéc uaån cho ñeán thöùc uaån ñeàu khoâng. Caùc Ñaïi Boà-taùt, taùnh cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt laø khoâng. Hoaëc taùnh khoâng cuûa saéc uaån cho ñeán thöùc uaån, hoaëc taùnh khoâng cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt; taát caû nhö vaäy ñeàu khoâng hai, khoâng hai phaàn. Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña neân an truï nhö vaäy. Kieàu-thi-ca, nhaõn xöù cho ñeán yù xöù, taùnh cuûa nhaõn xöù cho ñeán yù xöù laø khoâng. Saéc xöù cho ñeán phaùp xöù, taùnh cuûa saéc xöù cho ñeán phaùp xöù laø khoâng. Nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi, taùnh cuûa nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi laø khoâng. Saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi, taùnh cuûa saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi laø khoâng. Nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi, taùnh cuûa nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi laø khoâng. Nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc, taùnh cuûa nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc laø khoâng. Caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra, cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra, taùnh cuûa caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra, cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra ñeàu laø khoâng. Ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi, taùnh cuûa ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi laø khoâng. Nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân, taùnh cuûa nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân laø khoâng. Voâ minh cho ñeán laõo töû, taùnh cuûa voâ minh cho ñeán laõo töû laø khoâng. Voâ minh dieät cho ñeán laõo töû dieät, taùnh cuûa voâ minh dieät cho ñeán laõo töû dieät laø khoâng. Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, taùnh cuûa Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña ñeàu laø khoâng. Phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh, taùnh cuûa phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh laø khoâng. Chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn, taùnh cuûa chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn laø khoâng. Caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi, taùnh cuûa caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi laø khoâng. Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo, taùnh cuûa Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo laø khoâng. Boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo, taùnh cuûa boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo laø

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 8

khoâng. Boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc, taùnh cuûa boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc laø khoâng. Taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä, taùnh cuûa taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä laø khoâng. Phaùp moân

giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; taùnh cuûa phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän ñeàu laø khoâng. Baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai, taùnh cuûa baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai laø khoâng. Baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân, taùnh cuûa Baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân laø khoâng. Naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng, taùnh cuûa naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng laø khoâng. Möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; taùnh cuûa möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng ñeàu laø khoâng. Phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû, taùnh cuûa phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû laø khoâng. Taát caû phaùp moân Ñaø- la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; taùnh cuûa taát caû phaùp moân Ñaø-la- ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa ñeàu laø khoâng. Thanh vaên, Ñoäc giaùc, Voâ thöôïng thöøa; taùnh cuûa Thanh vaên, Ñoäc giaùc, Voâ thöôïng thöøa ñeàu laø khoâng. Döï löu cho ñeán Nhö Lai; taùnh cuûa Döï löu cho ñeán Nhö Lai laø khoâng. Trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; taùnh cuûa trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng laø khoâng. Caùc Ñaïi Boà-taùt, taùnh cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt laø khoâng. Hoaëc taùnh khoâng cuûa nhaõn xöù cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng; hoaëc taùnh khoâng cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt; taát caû nhö vaäy ñeàu khoâng hai, khoâng hai phaàn. Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña neân an truï nhö vaäy. Luùc ñoù, Thieân ñeá Thích hoûi Thieän Hieän: –Vì sao Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, khoâng neân truï vaøo choã naøo? Thieän Hieän ñaùp: –Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, khoâng neân truï saéc uaån, khoâng neân truï thoï, töôûng, haønh, thöùc uaån. Vì sao? Vì coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Nhö vaäy cho ñeán khoâng neân truï trí Nhaát thieát, khoâng neân truï trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng. Vì sao? Vì coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, khoâng neân truï ñaây laø saéc uaån, khoâng neân truï ñaây laø thoï, töôûng, haønh, thöùc uaån. Vì sao? Vì coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 9

phöông tieän. Nhö vaäy cho ñeán khoâng neân truï ñaây laø trí Nhaát thieát, khoâng neân truï ñaây laø trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng. Vì sao? Vì nhö theá laø coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, khoâng neân truï saéc uaån cho ñeán thöùc uaån laø thöôøng hay voâ thöôøng; laø vui, khoå; laø ngaõ, voâ ngaõ; laø tònh, baát tònh; laø khoâng, chaúng khoâng; laø coù töôùng, khoâng töôùng; laø coù nguyeän, khoâng nguyeän; laø tòch tónh, chaúng tòch tónh; laø xa lìa, chaúng xa lìa. Vì sao? Vì coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Nhö vaäy cho ñeán khoâng neân truï trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng laø thöôøng, voâ thöôøng, vui, khoå, ngaõ, tònh, baát tònh, khoâng, chaúng khoâng, coù töôùng, khoâng töôùng, coù nguyeän, khoâng nguyeän, tòch tónh, chaúng tòch tónh, xa lìa, chaúng xa lìa. Vì sao? Vì nhö theá laø coøn duøng höõu sôû ñaéc laø phöông tieän. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, khoâng neân truï Döï löu

quaû laø söï hieån hieän voâ vi. Vì sao? Vì coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Khoâng neân truï Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn quaû, Ñoäc giaùc Boà-ñeà, quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät laø söï hieån hieän voâ vi. Vì sao? Vì coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, khoâng neân truï Döï löu laø phöôùc ñieàn ñaùng nhaän söï cuùng döôøng. Vì sao? Vì coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Khoâng neân truï Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn, Ñoäc giaùc, Boà-taùt, Nhö Lai laø phöôùc ñieàn, ñaùng nhaän söï cuùng döôøng Vì sao? Vì coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa khoâng neân truï Sô ñòa. Vì sao? Vì coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Khoâng neân truï Ñeä nhò ñòa cho ñeán Ñeä thaäp ñòa. Vì sao? Vì coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa khoâng neân truï luùc phaùt taâm ban ñaàu, roài nghó nhö vaày: “Ta neân vieân maõn Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña. Ta neân vieân maõn boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo. Ta neân vieân maõn boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc. Ta neân

vieân maõn taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä. Ta neân vieân maõn phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän. Ta tu gia haïnh ñaõ vieân maõn roài neân vaøo Chaùnh taùnh ly sinh cuûa Boà-taùt. Ta ñaõ ñaéc Chaùnh taùnh ly sinh roài, neân an truï ôû ñòa vò khoâng thoaùi chuyeån cuûa Boà-taùt. Ta neân vieân maõn naêm thaàn thoâng cuûa Boà-taùt. Ta truï naêm thaàn thoâng cuûa Boà-taùt vieân maõn roài, neân du hoùa ñeán voâ löôïng, voâ soá coõi Phaät ñeå ñaûnh leã, chieâm ngöôõng, phuïng söï, cuùng döôøng chö Phaät Theá Toân, laéng nghe chaùnh phaùp cuûa Phaät, roài nhö lyù suy nghó ñeå giaûng roäng cho ngöôøi khaùc. Ta neân tranh nghieâm, thanh tònh quoác ñoä nhö choã cuûa möôøi phöông Phaät, maø an laäp höõu tình. Ta phaûi thaønh thuïc caùc loaøi höõu tình, ñeå hoï chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät, hoaëc ñaéc Nieát- baøn, hoaëc ôû coõi laønh. Ta phaûi ñeán voâ löôïng, voâ soá coõi Phaät ñeå thaân caän, phuïng söï chö Phaät Theá Toân; laïi duøng voâ bieân hoa höông, chuoãi anh laïc quyù baùu, côø ñeøn, phan loïng, aâm nhaïc, aên uoáng vaø caùc vaät duïng khaùc ñeå cuùng döôøng, cuùng kính, toân troïng, ngôïi khen. Ta phaûi an laäp voâ löôïng, voâ soá, voâ bieân höõu tình, ñeå laøm cho hoï ñoái vôùi Voâ thöôïng Boà-ñeà, khoâng coøn thoaùi chuyeån.” Vì sao? Vì nhö vaäy laø coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, khoâng neân truï yù nghó nhö vaày: “Ta phaûi thaønh töïu naêm loaïi maét thanh tònh; ñoù laø maét thòt, maét trôøi, maét tueä, maét phaùp, maét Phaät.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta phaûi thaønh töïu saùu pheùp thaàn thoâng thuø thaéng. Saùu pheùp thaàn thoâng thuø thaéng laø Caûnh trí thoâng, Thieân nhaõn trí thoâng, Thieân nhó trí thoâng, Tha taâm trí thoâng, Tuùc truï tuøy nieäm trí thoâng, Laäu taän trí thoâng.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta neân thaønh töïu taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa thuø thaéng; ñoái vôùi

caùc ñaúng trì, tuøy taâm muoán töï taïi an truï.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta neân thaønh töïu taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni thuø thaéng, ñoái vôùi caùc toång trì, söï nghieäp ñaõ laøm ra ñeàu ñöôïc töï taïi.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta phaûi thaønh töïu möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta phaûi thaønh töïu ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp ñeå thaân ñöôïc trang nghieâm, khieán cho caùc höõu tình ai thaáy cuõng ñeàu hoan hyû, chieâm ngöôõng khoâng bieát nhaøm chaùn, töï thaân ñöôïc lôïi laïc.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta phaûi thaønh töïu phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 11

xaû.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta phaûi thaønh töïu trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng, thoâng ñaït caùc phaùp nhöng khoâng chaáp tröôùc, khoâng chöôùng ngaïi.” Vì sao? Vì taát caû laø coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, khoâng neân truï: “Ñaây laø Tuøy tín haønh. Ñaây laø Tuøy phaùp haønh. Ñaây laø baäc Ñeä baùt. Ñaây laø baäc Döï löu, coøn baûy laàn sinh trôû laïi. Ñaây laø Gia gia. Ñaây laø Nhaát gian. Ñaây laø baäc Teà thuû cho ñeán ñoaïn taän phieàn naõo, thoï maïng môùi döùt. Ñaây laø Döï löu ñònh, khoâng phaûi laø phaùp ñoïa. Ñaây laø phaùp trung gian vaøo Nieát-baøn. Ñaây laø Nhaát lai, chæ ñeán theá gian naøy moät laàn, seõ döùt tröø heát khoå. Ñaây laø Baát hoaøn höôùng. Ñaây laø Baát hoaøn quaû, qua bôø kia môùi ñöôïc vaøo Nieát-baøn. Ñaây laø A-la-haùn höôùng. Ñaây laø A-la-haùn quaû, quyeát vaøo Voâ dö Nieát-baøn ôû hieän taïi. Ñaây laø Ñoäc giaùc. Ñaây laø Boà-taùt, vöôït hôn ñòa vò Thanh vaên, Ñoäc giaùc, an truï ñòa vò Ñaïi Boà-taùt; tu trí Nhaát thieát vaø trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng, hieåu roõ taát caû phaùp, taát caû töôùng, roài ñoaïn tröø haún söï töông tuïc cuûa taát caû taäp khí, keát söû, phieàn naõo, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, ñöôïc thaønh ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, ñaày ñuû oai löïc lôùn, roài chuyeån phaùp luaân vi dieäu, laøm caùc Phaät söï, ñoä thoaùt voâ löôïng, voâ soá höõu tình, khieán hoï chöùng ñaéc Nieát-baøn, hoaøn toaøn an laïc.” Vì sao? Vì nhö vaäy laø coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta phaûi kheùo tu boán Thaàn tuùc, roài an truï ñaúng trì thuø thaéng nhö theá. Do ñaúng trì naøy, maø ta taêng tröôûng theá löïc, ñeå tuoåi thoï cuûa ta ñöôïc soáng laâu, suoát haèng haø sa ñaïi kieáp.” Khoâng neân truï yù nghó nhö vaày: “Ta phaûi ñöôïc höôûng tuoåi thoï voâ löôïng, voâ bieân.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta phaûi thaønh töïu ba möôi hai töôùng, moãi moät töôùng naøy coù traêm phöôùc trang nghieâm, höõu tình naøo ñöôïc thaáy thì sinh lôïi laïc lôùn.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta phaûi thaønh töïu taùm möôi veû ñeïp, moãi moät veû ñeïp naøy ñeàu coù voâ soá löôïng vieäc thuø thaéng hieám coù; höõu tình naøo ñöôïc thaáy thì sinh lôïi ích lôùn.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta phaûi an truï moät coõi thanh tònh trang nghieâm; coõi aáy dieän tích roäng nhö haèng haø sa theá giôùi khaép möôøi phöông.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta phaûi an toïa treân moät

toøa baèng kim cang; toøa naøy roäng lôùn baèng theá giôùi ba laàn ngaøn.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Ta phaûi ngoài döôùi coäi Boà-ñeà. Caây naøy phaûi cao roäng, to lôùn vôùi nhieàu baûo vaät quyù baùu, nôi aáy thöôøng toûa ra muøi thôm vi dieäu traøn khaép, khieán cho ngöôøi nghe mau choùng dieät tröø taâm tham, saân, si; voâ löôïng, voâ bieân thaân beänh cuõng ñöôïc laønh; ai ñöôïc nghe höông cuûa caây Boà-ñeà naøy thì xa lìa suy nghó veà Thanh vaên, Ñoäc giaùc, chaéc chaén chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät.” Khoâng neân truï yù nghó naøy: “Nguyeän cho toâi seõ ñöôïc coõi Phaät trang nghieâm thanh tònh. Coõi aáy thaät trong saïch, khoâng coù caùc thöù caáu ueá.” Vì sao? Vì nhö vaäy laø coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa, khoâng neân truï yù nghó naøy: “Nguyeän cho toâi seõ ñöôïc coõi Phaät thanh tònh; trong ñoù hoaøn toaøn khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh cuûa saéc uaån cho ñeán thöùc uaån; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh nhaõn xöù cho ñeán yù xöù; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh saéc xöù cho ñeán phaùp xöù; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra, cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh voâ minh cho ñeán laõo töû; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä; cuõng khoâng chaáp

tröôùc teân goïi aâm thanh phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; cuõng khoâng chaáp

tröôùc teân goïi aâm thanh ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh Thanh vaên, Ñoäc giaùc, Ñaïi thöøa; cuõng khoâng chaáp tröôùc teân goïi aâm thanh Döï löu höôùng, Döï löu quaû cho ñeán Boà-taùt, Nhö Lai." Vì sao? Vì coøn duøng höõu sôû ñaéc laøm phöông tieän. Vì sao? Vì taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, khi chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, hieåu roõ taát caû phaùp hoaøn toaøn khoâng sôû höõu, teân goïi, chöõ vieát, aâm thanh ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Khi caùc Ñaïi Boà-taùt an truï ôû baäc khoâng thoaùi chuyeån, cuõng thaáy caùc phaùp hoaøn toaøn khoâng sôû höõu, teân goïi, chöõ vieát, aâm thanh ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Kieàu-thi-ca, ñaáy laø caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, choã truï ñuùng nhö vaäy maø khoâng coù töôùng truï. Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, tuøy theo thaät töôùng neân truï hay khoâng neân truï, vì duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, phaûi neân hoïc nhö vaäy. Khi aáy, Xaù-lôïi Töû nghó nhö vaày: "Neáu Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, ñoái vôùi taát caû phaùp ñeàu khoâng neân truï, thì taïi sao neân truï Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa. Cuï thoï Thieän Hieän bieát yù nghó nôi taâm cuûa Xaù-lôïi Töû lieàn noùi: –YÙ Toân giaû theá naøo? Taâm cuûa chö Nhö Lai thì truï ôû ñaâu? Xaù-lôïi Töû ñaùp: –Taâm cuûa chö Nhö Lai hoaøn toaøn khoâng choã truï. Vì sao? Vì taâm cuûa chö Phaät; khoâng truï saéc uaån cho ñeán thöùc uaån; khoâng truï nhaõn xöù cho ñeán yù xöù; khoâng truï saéc xöù cho ñeán phaùp xöù; khoâng truï nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi; khoâng truï saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi;

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 14

khoâng truï nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi; khoâng truï nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc; khoâng truï caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra, cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra; khoâng truï ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi; khoâng truï nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân; khoâng truï voâ minh cho ñeán laõo töû; khoâng truï höõu vi giôùi cho ñeán voâ vi giôùi; khoâng truï Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; khoâng truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; khoâng truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; khoâng truï caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi; khoâng truï Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; khoâng truï boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; khoâng truï boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; khoâng truï taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä; khoâng truï phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; khoâng truï baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai; khoâng truï baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân; khoâng truï naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; khoâng truï möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; khoâng truï ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só; khoâng truï phaùp

khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; khoâng truï taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; khoâng truï trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng. Vì sao? Vì taát caû phaùp laø chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö vaäy Thieän Hieän, taâm Nhö Lai ñoái vôùi taát caû phaùp hoaøn toaøn khoâng choã truï, cuõng chaúng phaûi chaúng truï. Luùc ñoù Cuï thoï Thieän Hieän noùi vôùi Xaù-lôïi Töû: –Caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, cuõng laïi nhö vaäy, tuy truï Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña maø ñoàng vôùi Nhö Lai; ñoái vôùi taát caû phaùp, taâm khoâng choã truï, cuõng chaúng phaûi khoâng truï. Vì sao? Vì caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, tuy truï Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, nhöng ñoái vôùi saéc uaån chaúng phaûi truï, chaúng phaûi chaúng truï; ñoái vôùi thoï, töôûng, haønh, thöùc uaån cuõng chaúng phaûi truï, chaúng phaûi chaúng truï. Nhö vaäy cho ñeán, ñoái vôùi trí Nhaát thieát chaúng phaûi truï, chaúng phaûi chaúng truï; ñoái vôùi trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng cuõng chaúng phaûi truï, chaúng phaûi chaúng truï. Vì sao? Xaù- lôïi Töû, vì saéc, phaùp... khoâng hai töôùng. Xaù-lôïi Töû, caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, tuøy theo töôùng chaúng phaûi truï, chaúng phaûi baát truï naøy, maø duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, phaûi

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 15

neân hoïc nhö vaäy. Baáy giôø trong hoäi chuùng, coù caùc Thieân töû nghó thaàm nhö vaày: Lôøi leõ, caâu, chuù cuûa caùc Döôïc-xoa nhieàu loaïi khaùc nhau, tuy aån maät nhöng chuùng ta coøn coù theå hieåu roõ ñöôïc. Toân giaû Thieän Hieän thuyeát Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, maëc daàu duøng nhieàu lôøi leõ chæ baøy roõ raøng, nhöng sao chuùng ta laïi khoâng hieåu noåi! Cuï thoï Thieän Hieän bieát ñöôïc söï suy nghó cuûa caùc Thieân töû, beøn baûo raèng: –Caùc vò Thieân töû, nhöõng gì toâi ñaõ thuyeát caùc vò khoâng hieåu noåi sao? Chö Thieân ñaùp: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Caâu cuù vaø yù nghóa cuûa Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa maø Toân giaû ñaõ thuyeát ñoái vôùi chuùng toâi thaät laø khoù hieåu. Cuï thoï Thieän Hieän laïi baûo: –Toâi thöôøng ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy, trong nghóa töông öng cuõng khoâng thuyeát moät chöõ. Caùc vò cuõng khoâng nghe thì laáy gì maø hieåu. Vì sao? Caùc Thieân töû, vì trong nghóa töông öng vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì vaên töï, ngoân ngöõ hoaøn toaøn xa lìa. Bôûi vì trong aáy, ngöôøi noùi, ngöôøi nghe vaø ngöôøi hieåu ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñaõ chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät saâu xa vi dieäu, cuõng laïi nhö vaäy. Caùc vò Thieân töû neân bieát, nhö Phaät hoùa laøm moät thaân Phaät. Töø hoùa thaân Phaät naøy, hoùa laøm boán chuùng, ñeàu ñeán hoäi chuùng maø thuyeát phaùp. YÙ caùc vò theá naøo? Trong ñaây thaät coù ngöôøi thuyeát ngöôøi nghe, ngöôøi hieåu khoâng? Caùc Thieân töû ñaùp: –Baïch Ñaïi ñöùc, khoâng coù. Thieän Hieän baûo: –Ñuùng vaäy, Thieân töû! Taát caû phaùp ñeàu nhö huyeãn hoùa. Nay trong nghóa töông öng vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa naøy; ngöôøi thuyeát, ngöôøi nghe vaø ngöôøi hieåu ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Thieân töû neân bieát, cuõng nhö moäng thaáy Phaät thuyeát phaùp cho ñaïi chuùng. YÙ caùc vò theá naøo? Trong ñaáy, thaät coù ngöôøi thuyeát, ngöôøi nghe, ngöôøi hieåu khoâng?

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 16

Caùc Thieân töû ñaùp: –Baïch Ñaïi ñöùc, khoâng coù! Thieän Hieän baûo: –Ñuùng vaäy, Thieân töû, taát caû phaùp ñeàu nhö moäng. Nay trong nghóa töông öng vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa naøy, ngöôøi thuyeát, ngöôøi nghe vaø ngöôøi hieåu ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Thieân töû neân bieát, gioáng nhö coù hai ngöôøi ôû trong moät hang nuùi, moãi ngöôøi xoay veà moät höôùng, cuøng moät luùc caát tieáng ca ngôïi Phaät, Phaùp, Taêng. YÙ caùc vò theá naøo? Hai tieáng vang naøy coù theå nghe laãn nhau? Coù theå hieåu laãn nhau khoâng? Caùc Thieân töû ñaùp: –Baïch Ñaïi ñöùc, khoâng! Thieän Hieän baûo: –Ñuùng vaäy, Thieân töû, taát caû phaùp ñeàu nhö tieáng vang. Nay trong nghóa töông öng vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa naøy, ngöôøi thuyeát, ngöôøi nghe vaø ngöôøi hieåu ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Thieân töû neân bieát, ví nhö nhaø aûo thuaät hoaëc ñeä töû cuûa vò aáy, ôû ngaõ tö ñöôøng, hoùa laøm boán chuùng vaø moät Nhö Lai thuyeát phaùp. YÙ caùc vò theá naøo? Trong ñaây thaät coù ngöôøi thuyeát, ngöôøi nghe, ngöôøi hieåu khoâng? Caùc Thieân töû ñaùp: –Baïch Ñaïi ñöùc, khoâng! Thieän Hieän baûo: –Ñuùng vaäy, Thieân töû! Taát caû phaùp ñeàu nhö aûo huyeãn. Nay trong nghóa töông öng vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa naøy, ngöôøi thuyeát, ngöôøi nghe vaø ngöôøi hieåu ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Thieân töû neân bieát, bôûi do nhaân duyeân naøy, neân toâi noùi: ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa naøy, trong nghóa töông öng toâi khoâng thuyeát moät chöõ. Caùc vò cuõng khoâng nghe, thì laáy gì maø hieåu ñöôïc. Khi aáy caùc Thieân töû laïi nghó theá naøy: “Ñaïi ñöùc Thieän Hieän, ñoái vôùi nghóa thaäm thaâm cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, tuy duøng nhieàu phöông tieän thuyeát roõ, muoán chuùng ta deã hieåu nhöng nghóa thuù kia saâu xa laïi caøng saâu xa hôn, vi teá laïi caøng vi teá hôn, khoù coù theå löôøng ñöôïc.” Cuï thoï Hieän Thieän bieát taâm nieäm cuûa caùc vò aáy, neân lieàn baûo raèng:

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 17

–Thieân töû neân bieát, saéc uaån chaúng phaûi saâu xa, chaúng phaûi vi teá. Thoï, töôûng, haønh, thöùc uaån chaúng phaûi saâu xa, chaúng phaûi vi teá. Vì sao? Naøy caùc Thieân töû, vì töï taùnh saéc uaån cho ñeán töï taùnh thöùc uaån ñeàu chaúng phaûi saâu xa, chaúng phaûi vi teá. Nhö vaäy cho ñeán trí Nhaát thieát chaúng phaûi saâu xa, chaúng phaûi vi teá. Trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng cuõng chaúng phaûi saâu xa, chaúng phaûi vi teá. Vì sao? Caùc Thieân töû, vì töï taùnh trí Nhaát thieát; töï taùnh trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng ñeàu chaúng phaûi saâu xa, chaúng phaûi vi teá. Luùc aáy caùc Thieân töû laïi nghó nhö vaày: “Ñaïi ñöùc Thieän Hieän, trong phaùp ñöôïc thuyeát khoâng neâu baøy saéc uaån, cuõng khoâng neâu baøy thoï, töôûng, haønh, thöùc uaån. Vì sao? Vì taùnh saéc uaån... ñeàu chaúng theå neâu baøy. Nhö vaäy cho ñeán khoâng neâu baøy trí Nhaát thieát, cuõng khoâng neâu baøy trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng. Vì sao? Vì taùnh trí Nhaát thieát... ñeàu chaúng theå neâu baøy. Trong luùc thuyeát phaùp, Ñaïi ñöùc Thieän Hieän khoâng neâu baøy Döï löu höôùng, Döï löu quaû, Nhaát lai höôùng, Nhaát lai quaû, Baát hoaøn höôùng, Baát hoaøn quaû, A-la-haùn höôùng, A-la-haùn quaû, Ñoäc giaùc höôùng,

Ñoäc giaùc quaû, taát caû Ñaïi Boà-taùt haønh quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Vì sao? Vì taùnh Döï löu höôùng... ñeàu chaúng theå neâu baøy. Trong luùc thuyeát phaùp, Ñaïi ñöùc Thieän Hieän cuõng khoâng neâu baøy ngoân ngöõ, vaên töï. Vì sao? Vì taùnh cuûa ngoân ngöõ, vaên töï ñeàu chaúng theå neâu baøy. Cuï thoï Thieän Hieän bieát caùc Thieân töû ñang nghó veà phaùp, lieàn baûo hoï raèng: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö yù nghó cuûa caùc vò! Saéc uaån cho ñeán Voâ thöôïng Boà-ñeà thì vaên töï, ngoân ngöõ ñeàu chaúng theå neâu baøy. Cho neân trong nghóa töông öng vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa naøy, khoâng coù ngöôøi thuyeát, khoâng ngöôøi nghe cuõng khoâng ngöôøi hieåu. Do ñoù caùc vò ñoái vôùi caùc phaùp, phaûi tuøy theo lôøi thuyeát maø tu haønh nhaãn nhuïc vöõng chaéc. Thieân töû neân bieát, caùc vò muoán chöùng, muoán truï Döï löu, Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn quaû, Ñoäc giaùc Boà-ñeà, quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, caàn phaûi nöông vaøo phaùp nhaãn naøy môùi coù theå chöùng ñaéc vaø an truï. Nhö vaäy Thieân töû, caùc Ñaïi Boà-taùt töø luùc môùi phaùt taâm cho ñeán khi roát raùo; neân truï Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, khoâng thuyeát, khoâng nghe, khoâng hieåu naøy, luoân luoân sieâng naêng tu hoïc, khoâng neân taïm lìa boû.

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 18

Baáy giôø caùc Thieân töû laïi nghó nhö vaày: –Ñaïi ñöùc Thieän Hieän, nay muoán vì höõu tình naøo maø thuyeát nhöõng phaùp naøo? Cuï thoï Thieän Hieän bieát taâm nieäm cuûa chö Thieân, Ngaøi lieàn baûo hoï raèng: –Thieân töû neân bieát, nay toâi muoán vì höõu tình nhö huyeãn, nhö hoùa, nhö moäng neân cuõng laïi tuyeân thuyeát phaùp nhö huyeãn, nhö hoùa, nhö moäng. Vì sao? Vì nhö vaäy thì ngöôøi nghe ñoái vôùi vieäc thuyeát phaùp cuõng khoâng nghe, khoâng hieåu, khoâng chöùng. Khi aáy, caùc Thieân töû lieàn hoûi laïi: –Ngöôøi thuyeát, ngöôøi nghe vaø phaùp ñöôïc thuyeát ñeàu thaáy nhö huyeãn, nhö hoùa, nhö moäng sao? Thieän Hieän ñaùp: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi caùc vò noùi! Höõu tình nhö huyeãn vì ngöôøi nhö huyeãn maø phaùp thuyeát cuõng nhö huyeãn. Höõu tình nhö hoùa, vì ngöôøi nhö hoùa maø phaùp thuyeát cuõng nhö hoùa. Höõu tình nhö moäng vì ngöôøi nhö moäng maø phaùp thuyeát cuõng nhö moäng. Thieân töû neân bieát, ngaõ cho ñeán caùi thaáy; ñeàu thaáy nhö huyeãn, nhö hoùa, nhö moäng. Saéc uaån cho ñeán thöùc uaån, cuõng thaáy nhö huyeãn, nhö hoùa, nhö moäng. Cho ñeán quaû vò Döï löu, Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn, Ñoäc giaùc Boà-ñeà, quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, cuõng thaáy nhö huyeãn, nhö hoùa, nhö moäng. Khi aáy chö Thieân hoûi Thieän Hieän: –Baïch Ñaïi ñöùc, nay ngaøi chæ noùi ngaõ cho ñeán Boà-ñeà, thaáy nhö huyeãn, nhö hoùa, nhö moäng. Vaäy ngaøi cuõng noùi thaáy Nieát-baøn nhö huyeãn, nhö hoùa, nhö moäng sao? Thieän Hieän ñaùp: –Nay toâi khoâng chæ noùi ngaõ cho ñeán Boà-ñeà thaáy nhö huyeãn, nhö hoùa, nhö moäng, maø coøn noùi Nieát-baøn cuõng thaáy nhö huyeãn, nhö hoùa, nhö moäng. Thieân töû neân bieát, giaû söû coù phaùp cao hôn Nieát-baøn. Toâi cuõng thuyeát maø thaáy nhö huyeãn, nhö hoùa, nhö moäng. Vì sao? Naøy caùc Thieân töû, vì vieäc huyeãn, hoùa, moäng cuøng vôùi taát caû phaùp cho ñeán Nieát-baøn, taát caû ñeàu khoâng hai, khoâng hai phaàn. Baáy giôø caùc vò ñaïi Thanh vaên, Cuï thoï Xaù-lôïi Töû, Ñaïi Muïc-lieân, Chaáp Ñaïi Taïng,

Maõn Töø Töû, Ñaïi Ca-ña-dieãn-na, Ñaïi Ca-dieáp-ba...

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 19

vaø voâ löôïng traêm ngaøn Ñaïi Boà-taùt cuøng caát tieáng hoûi Cuï thoï Thieän Hieän: –Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña maø Toân giaû ñaõ thuyeát, thaäm thaâm nhö vaäy, khoù thaáy, khoù hieåu, tòch tónh vi dieäu, chaúng phaûi choã suy nghó, vöôït leân caûnh giôùi suy nghó, toái thaéng nhaát thì ai coù theå tin hieåu, laõnh thoï ñöôïc? Luùc ñoù Khaùnh Hyû baïch vôùi caùc vò ñaïi Thanh vaên vaø caùc Ñaïi Boà-taùt: –Coù caùc Ñaïi Boà-taùt khoâng thoaùi chuyeån, ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña naøy, coù theå laõnh thoï vaø tin hieåu saâu xa. Laïi coù voâ löôïng A-la- haùn ñaõ thaáy Thaùnh ñeá ñoái vôùi caùc phaùp saâu xa coù theå ñaït taän nguoàn goác, sôû nguyeän ñaõ vieân maõn, caùc laäu vónh vieãn chaám döùt, neân ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy coù theå tin hieåu, laõnh thoï. Laïi coù voâ löôïng thieän nam, thieän nöõ... ñaõ ôû trong thôøi quaù khöù voâ löôïng, voâ soá, traêm ngaøn muoân öùc Phaät, thaân caän, cuùng döôøng, phaùt theä nguyeän roäng lôùn, troàng caùc caên laønh, trí tueä, thoâng minh, ñöôïc söï giuùp ñôõ cuûa baïn laønh, ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuõng coù theå tin hieåu laõnh thoï. Vì sao? Nhöõng vò nhö vaäy, ñoái vôùi phaùp, chaúng phaûi phaùp ñeàu khoâng phaân bieät. Nghóa laø khoâng duøng khoâng, chaúng khoâng ñeå phaân bieät vôùi saéc cho ñeán thöùc, cuõng khoâng duøng saéc cho ñeán thöùc ñeå phaân bieät khoâng, chaúng khoâng. Khoâng duøng coù töôùng, khoâng töôùng ñeå phaân bieät saéc cho ñeán thöùc; cuõng khoâng duøng saéc cho ñeán thöùc ñeå phaân bieät coù töôùng, khoâng töôùng. Khoâng duøng coù nguyeän, khoâng nguyeän ñeå phaân bieät saéc cho ñeán thöùc; cuõng khoâng duøng saéc cho ñeán thöùc ñeå phaân bieät coù nguyeän, khoâng nguyeän. Khoâng duøng tòch tónh, chaúng tòch tónh ñeå phaân bieät saéc cho ñeán thöùc; cuõng khoâng duøng saéc cho ñeán thöùc ñeå phaân bieät tòch tónh, chaúng tòch tónh. Khoâng duøng xa lìa, chaúng xa lìa ñeå phaân bieät saéc cho ñeán thöùc; cuõng khoâng duøng saéc cho ñeán thöùc ñeå phaân bieät xa lìa, chaúng xa lìa. Khoâng duøng sinh, chaúng sinh ñeå phaân bieät saéc cho ñeán thöùc; cuõng khoâng duøng saéc cho ñeán thöùc ñeå phaân bieät sinh, chaúng sinh. Khoâng duøng dieät, chaúng dieätñeå phaân bieät saéc cho ñeán thöùc; cuõng khoâng duøng saéc cho ñeán thöùc ñeå phaân bieät dieät, chaúng dieät. Nhö vaäy cho ñeán khoâng duøng khoâng, chaúng khoâng ñeå phaân bieät caûnh giôùi höõu vi, voâ vi; cuõng khoâng duøng caûnh giôùi höõu vi, voâ vi ñeå phaân bieät khoâng, chaúng

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 20

khoâng. Khoâng duøng coù töôùng, khoâng töôùng ñeå phaân bieät caûnh giôùi höõu vi, voâ vi; cuõng khoâng duøng caûnh giôùi höõu vi, voâ vi ñeå phaân bieät coù töôùng, khoâng töôùng. Khoâng duøng coù nguyeän, khoâng nguyeän ñeå phaân bieät caûnh giôùi höõu vi, voâ vi; cuõng khoâng duøng caûnh giôùi höõu vi, voâ vi ñeå phaân bieät coù nguyeän, khoâng nguyeän. Khoâng duøng tòch tónh, chaúng tòch tónh ñeå phaân bieät caûnh giôùi höõu vi, voâ vi; cuõng khoâng duøng caûnh giôùi höõu vi, voâ vi ñeå phaân bieät tòch tónh, chaúng tòch tónh. Khoâng duøng xa lìa, chaúng xa lìa

ñeå phaân bieät caûnh giôùi höõu vi, voâ vi; cuõng khoâng duøng caûnh giôùi höõu vi, voâ vi ñeå phaân bieät xa lìa, chaúng xa lìa. Khoâng duøng sinh, chaúng sinh ñeå phaân bieät caûnh giôùi höõu vi, voâ vi; cuõng khoâng duøng caûnh giôùi höõu vi, voâ vi ñeå phaân bieät sinh, chaúng sinh. Khoâng duøng dieät, chaúng dieät ñeå phaân bieät caûnh giôùi höõu vi, voâ vi; cuõng khoâng duøng caûnh giôùi höõu vi, voâ vi ñeå phaân bieät dieät, chaúng dieät. Do nhaân duyeân naøy, neân nhöõng vò nhö vaäy, ñoái vôùi Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña naøy ñeàu coù theå tin hieåu vaø thoï trì. Khi aáy Cuï thoï Thieän Hieän baûo caùc Thieân töû: –Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö vaäy thaät laø thaäm thaâm, khoù thaáy, khoù hieåu, tòch tónh vi dieäu, chaúng phaûi choã suy nghó, vöôït leân caûnh giôùi suy nghó, toái thaéng ñeä nhaát. Trong ñoù, thaät khoâng coù ngöôøi coù theå tin, hieåu, thoï trì. Vì sao? Vì trong ñoù khoâng coù phaùp coù theå hieån thò, cho neân ngöôøi tin hieåu thoï trì cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Baáy giôø Xaù-lôïi Töû hoûi Thieän Hieän: –Ñaâu phaûi trong giaùo phaùp saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, noùi roäng ra cho ñeán phaùp töông öng vôùi Tam thöøa laø phaùp Thanh vaên thöøa, phaùp Ñoäc giaùc thöøa, phaùp Voâ thöôïng thöøa, noùi roäng ra cho ñeán ñaïo Boà-taùt nhieáp thoï caùc Ñaïi Boà-taùt, töø luùc phaùt taâm ban ñaàu, laàn löôït ñeán phaùt taâm laàn thöù möôøi. Goïi laø Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. An truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh. An truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn. An truï caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi. An truï Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo, hoaëc boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo. Hoaëc boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc. Hoaëc taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä. Hoaëc phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän. Hoaëc baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân. Hoaëc naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng. Hoaëc möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 21

ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng. Hoaëc phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû. Hoaëc taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa. Hoaëc trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng cho ñeán vieäc nhieáp thoï thaàn thoâng thuø thaéng cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt. Ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, ñoù laø nhöõng gì maø Ñaïi Boà-taùt phaûi sieâng naêng tu haønh, neân tuøy theo choã sinh maø thöôøng thoï hoùa sinh; ñoái vôùi thaàn thoâng khoâng thoaùi chuyeån, coù theå töï taïi an truï, kheùo thoâng ñaït voâ löôïng phaùp moân. Töø moät coõi Phaät ñeán moät coõi Phaät, thöôøng cuùng döôøng, cung kính, toân troïng, ngôïi khen chö Phaät Theá Toân. Tuøy theo sôû nguyeän maø gieo troàng caùc coäi coâng ñöùc, ñöôïc thoï trì chaùnh phaùp cuûa chö Phaät cho ñeán thöôøng khoâng queân maát phaùp Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng giaùc. Haèng ôû thaéng ñònh, xa lìa taâm roái loaïn. Do nhaân duyeân naøy maø ñaéc Voâ ngaïi bieän, Voâ ñoaïn taän bieän, Voâ soá maäu bieän, Öng bieän taán bieän, Chö sôû dieãn thuyeát phong nghóa vò bieän, Nhaát thieát theá gian toái thaéng dieäu bieän. Thieän Hieän ñaùp: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, thaät ñuùng nhö lôøi ngaøi noùi! Trong giaùo phaùp saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy, ñeàu duøng voâ sôû ñaéc maø laøm phöông

tieän, noùi roäng ra cho ñeán phaùp töông öng Tam thöøa cho ñeán vieäc nhieáp thoï thaàn thoâng thuø thaéng cuûa Boà-taùt cho ñeán chöùng ñaéc taát caû dieäu bieän thuø thaéng cuûa theá gian. Khi aáy, Xaù-lôïi Töû hoûi Thieän Hieän: –Trong giaùo phaùp saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá, thì nhöõng gì ñaõ thuyeát ñeàu duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. Vaäy thì phaùp naøo ôû ñaây duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän? Thieän Hieän ñaùp: –ÔÛ ñaáy, ngaõ cho ñeán caùi thaáy, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, saéc cho ñeán thöùc, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, nhaõn xöù cho ñeán yù xöù, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, saéc xöù cho ñeán phaùp xöù, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra, cho ñeán caùc thoï do yù

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 22

xuùc laøm duyeân sinh ra, ñeàu duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, voâ minh cho ñeán laõo töû, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, ba möôi hai töôùng, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. ÔÛ ñaây, Döï löu höôùng, Döï löu quaû cho ñeán Ñaïi Boà-taùt haønh phaùp quaû vò Giaùc ngoä

cao toät cuûa chö Phaät, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. Luùc ñoù, Xaù-lôïi Töû hoûi Thieän Hieän: –Do duyeân gì maø trong giaùo phaùp thaäm thaâm cuûa Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña naøy cho ñeán phaùp töông öng vôùi ba thöøa, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän? Do duyeân gì maø trong giaùo phaùp thaäm thaâm cuûa Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña naøy cho ñeán ñaïo Boà-taùt nôi nhieáp thoï caùc Ñaïi Boà-taùt töø luùc phaùt taâm ban ñaàu cho ñeán phaùt taâm laàn thöù möôøi, duøng voâ sôû ñaéc

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 499 23

laøm phöông tieän? Do duyeân gì maø trong giaùo phaùp thaäm thaâm cuûa Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña naøy cho ñeán vieäc nhieáp thoï thaàn thoâng thuø thaéng cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt cho ñeán chöùng ñaéc taát caû dieäu bieän toái thaéng cuûa theá gian? Thieän Hieän ñaùp: –Xaù-lôïi Töû, do phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh, cho neân trong giaùo phaùp saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña naøy cho ñeán phaùp töông öng vôùi Tam thöøa ñeàu duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. Xaù-lôïi Töû, do phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh, cho neân trong giaùo phaùp saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña cho ñeán ñaïo Boà-taùt nhieáp thoï caùc Ñaïi Boà-taùt töø luùc phaùt taâm ban ñaàu cho ñeán phaùt taâm laàn thöù möôøi, ñeàu duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. Xaù-lôïi Töû, do phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh, cho neân trong giaùo phaùp saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña, caùc vieäc nhieáp thoï thaàn thoâng thuø thaéng cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt cho ñeán taát caû dieäu bieän toái thaéng cuûa theá gian ñeàu duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän. Vì sao? Vì taát caû phaùp ñeàu khoâng. Xeùt ñeán taän cuøng roäng ra cöùu caùnh cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

KINH ÑAÏI BAÙT-NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA QUYEÅN 500

Phaåm 4: THIEÂN ÑEÁ (3) Luùc baáy giôø, Thieân ñeá Thích vaø boán Ñaïi thieân vöông, trong theá giôùi ba laàn ngaøn cho ñeán trôøi Saéc cöùu caùnh, ñoàng nghó nhö vaày: –Toân giaû Thieän Hieän ñaõ nöông nôi thaàn löïc Phaät vì chuùng Ñaïi Boà-taùt röôùi traän möa phaùp lôùn. Nay chuùng ta neân vì theá maø cuùng döôøng. Moãi vò haõy hoùa ra caùc loaïi hoa vi dieäu cuûa coõi trôøi, ñeå raûi cuùng döôøng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, caùc Ñaïi Boà-taùt, hôïp cuøng Bí-soâ Taêng, Toân giaû Thieän Hieän maø cuùng döôøng Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa. Nghó nhö vaäy roài, Thieân ñeá Thích vaø caùc vò trôøi, lieàn hoùa thaønh höông hoa vi dieäu ôû coõi trôøi vaø raûi cuùng döôøng. Khi aáy, nhôø thaàn löïc cuûa Phaät, hoa nôû khaép hö khoâng, trong theá giôùi ba laàn ngaøn; bieán thaønh ñaøi hoa trang nghieâm, thuø thaéng, vi dieäu, lôùn baèng theá giôùi ba laàn ngaøn. Cuï thoï Thieän Hieän thaáy vieäc nhö vaäy roài, lieàn nghó: “Nay, hoa raûi ôû choã chö Thieân laø ñieàu chöa töøng thaáy. Hoa naøy thuø thaéng vi dieäu, chaén chaén khoâng phaûi do

ñaát nöôùc, coû caây sinh ra maø do söï bieán hoùa hieän töø taâm chö Thieân.” Luùc ñoù, Thieân ñeá Thích bieát suy nghó cuûa Thieän Hieän, lieàn noùi vôùi Thieän Hieän: –Hoa ñaõ raûi ñaây, thaät chaúng phaûi do ñaát, nöôùc, coû caây sinh ra, maø chæ laø do taâm cuûa chö Thieân hoùa hieän vaäy. Baáy giôø, Thieän Hieän noùi vôùi Ñeá Thích: –Hoa naøy khoâng sinh töùc chaúng phaûi hoa. Khi ñoù Thieân ñeá Thích hoûi Thieän Hieän: –Chæ hoa naøy laø khoâng sinh, coøn caùc phaùp khaùc cuõng vaäy chöù? Thieän Hieän ñaùp: –Khoâng phaûi chæ hoa naøy laø khoâng sinh. Caùc phaùp khaùc cuõng khoâng sinh. Nghóa laø sao? Kieàu-thi-ca, saéc cuõng khoâng sinh. Thoï, töôûng, haønh, thöùc cuõng khoâng sinh. Ñaây ñaõ khoâng sinh, töùc chaúng phaûi laø saéc cho ñeán thöùc. Vì sao? Vì phaùp khoâng sinh, thì xa lìa caùc hyù luaän vaø khoâng theå trình baøy laø saéc...; nhaõn xöù cho ñeán yù xöù; saéc xöù cho ñeán phaùp xöù; nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi; saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi; nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi; nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc; caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra, cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra; ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi; nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân; voâ minh cho ñeán laõo töû; Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi; Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä; phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai; baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân; naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; ba möôi hai töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só; phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; trí Nhaát

thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; Döï löu höôùng, Döï löu quaû cho ñeán haïnh cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt, quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät; Döï löu, Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la- haùn, Ñoäc giaùc, Boà-taùt vaø chö Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, phaûi neân bieát nhö vaäy. Khi aáy, Thieân ñeá Thích nghó thaàm nhö vaày: “Trí tueä cuûa Toân giaû thaät laø thaâm saâu, chæ thuyeát phaùp taùnh maø khoâng boû giaû danh.” Ñöùc Phaät bieát yù nghó ñoù, lieàn noùi vôùi Ñeá Thích: –Ñuùng nhö yù nghó cuûa Kieàu-thi-ca! Trí tueä cuûa Cuï thoï Thieän Hieän thaät laø thaâm saâu, chæ thuyeát phaùp taùnh maø khoâng boû giaû danh. Luùc ñoù, Thieân ñeá Thích baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Toân giaû Thieän Hieän ñoái vôùi nhöõng phaùp gì, thuyeát phaùp taùnh maø khoâng boû giaû danh? Baáy giôø, Phaät baûo Thieân ñeá Thích: –Kieàu-thi-ca, saéc cho ñeán thöùc chæ laø giaû danh, giaû danh nhö vaäy nhöng khoâng rôøi phaùp taùnh. Cuï thoï Thieän Hieän chæ thuyeát phaùp taùnh cuûa saéc... maø giaû danh cuûa saéc... nhö theá khoâng bò hoaïi. Vì sao? Vì phaùp cuûa taùnh cuûa saéc... khoâng hoaïi, khoâng khoâng hoaïi; cho ñeán vieäc thuyeát cuûa Thieän Hieän cuõng khoâng hoaïi, khoâng khoâng hoaïi. Nhö vaäy cho

ñeán taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, cuõng neân bieát nhö vaäy. Kieàu-thi-ca, Cuï thoï Thieän Hieän ñoái vôùi phaùp nhö vaäy, chæ thuyeát phaùp taùnh maø khoâng boû giaû danh. Baáy giôø Thieän Hieän noùi vôùi Ñeá Thích: –Kieàu-thi-ca, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi Phaät thuyeát, caùc phaùp caùc maët ñeàu laø giaû danh. Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt bieát taát caû phaùp chæ laø giaû danh roài, neân hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Kieàu-thi-ca, khi caùc Ñaïi Boà-taùt hoïc nhö vaäy, thì khoâng phaûi ñoái vôùi saéc maø hoïc, cuõng khoâng phaûi ñoái vôùi thoï, töôûng, haønh, thöùc maø hoïc. Vì sao? Vì Ñaïi Boà-taùt naøy khoâng thaáy saéc, coù theå coù ôû trong ñoù maø hoïc, cuõng khoâng thaáy thoï, töôûng, haønh, thöùc coù theå coù ôû trong ñoù maø hoïc. Nhö vaäy cho ñeán ñoái vôùi chö Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc cuõng neân bieát nhö vaäy. Luùc ñoù Thieân ñeá Thích hoûi Thieän Hieän: –Do nhaân duyeân gì maø Ñaïi Boà-taùt trong luùc hoïc khoâng thaáy saéc, cuõng khoâng thaáy thoï, töôûng, haønh, thöùc, cho ñeán cuõng khoâng thaáy taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc? Thieän Hieän ñaùp: –Kieàu-thi-ca, saéc, taùnh cuûa saéc laø khoâng. Thoï, töôûng, haønh, thöùc; taùnh cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc laø khoâng. Cho ñeán Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc; taùnh cuûa Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc cuõng laø khoâng. Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt do nhaân duyeân naøy maø trong luùc hoïc khoâng thaáy saéc cho ñeán thöùc; cho ñeán khoâng thaáy taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc. Vì sao? Kieàu-thi-ca, vì khoâng theå duøng saéc khoâng maø thaáy saéc khoâng; khoâng theå duøng saéc khoâng maø hoïc saéc khoâng. Nhö vaäy cho ñeán khoâng theå duøng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc khoâng, maø thaáy Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc khoâng. Khoâng theå duøng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc khoâng, maø hoïc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc khoâng. Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt khoâng hoïc khoâng, thì Ñaïi Boà-taùt naøy laø hoïc khoâng. Vì sao? Vì khoâng hai phaàn. Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt khoâng hoïc nôi saéc khoâng cho ñeán khoâng hoïc nôi taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc khoâng thì Ñaïi Boà- taùt naøy laø hoïc nôi saéc khoâng cho ñeán hoïc nôi taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc khoâng. Vì sao? Vì khoâng hai phaàn. Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt duøng khoâng theå phaân hai laøm phöông tieän ñoái vôùi vieäc hoïc chö Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc khoâng; thì Ñaïi Boà- taùt naøy coù theå duøng khoâng hai laøm phöông tieän.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Ñeå hoïc Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Hoïc phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh. Hoïc chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn. Hoïc caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi. Hoïc Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo. Hoïc boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo. Hoïc boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc. Hoïc taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä. Hoïc phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän. Hoïc baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai. Hoïc baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân. Hoïc naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng. Hoïc möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng. Hoïc ba möôi hai

töôùng Ñaïi só, taùm möôi veû ñeïp. Hoïc phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû. Hoïc taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa. Hoïc trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng. Hoïc Döï löu höôùng, Döï löu quaû cho ñeán Ñaïi Boà-taùt haønh quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Hoïc Döï löu, Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn, Ñoäc giaùc, Boà-taùt vaø chö Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc. Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo coù theå duøng phaùp khoâng hai laøm phöông tieän, hoïc Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc thì Ñaïi Boà-taùt ñoù coù theå duøng phaùp khoâng hai laøm phöông tieän ñeå hoïc voâ soá, voâ löôïng, voâ bieân khoâng theå nghó baøn heát thanh tònh Phaät phaùp. Ñaïi Boà-taùt naøy khoâng vì saéc taêng maø hoïc, khoâng vì saéc giaûm maø hoïc, cho ñeán khoâng vì taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc taêng maø hoïc; khoâng vì Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc giaûm maø hoïc. Vì sao? Kieàu-thi-ca, vì saéc cho ñeán taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc khoâng hai phaàn. Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo khoâng vì saéc taêng maø hoïc, cuõng khoâng vì saéc giaûm maø hoïc cho ñeán khoâng vì taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc taêng maø hoïc, cuõng khoâng vì taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc giaûm maø hoïc, thì Ñaïi Boà-taùt naøy khoâng vì giöõ gìn saéc maø hoïc, cuõng khoâng vì hoaïi dieät saéc maø hoïc. Nhö vaäy cho ñeán, khoâng vì giöõ gìn taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc maø hoïc, cuõng khoâng vì hoaïi dieät taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc maø hoïc. Vì sao? Kieàu-thi-ca, vì nhieáp thoï, hoaïi dieät ñeàu khoâng hai phaàn. Baáy giôø, Xaù-lôïi Töû hoûi Thieän Hieän: –Khi caùc Ñaïi Boà-taùt hoïc nhö vaäy, khoâng vì giöõ gìn saéc maø hoïc, cuõng khoâng vì hoaïi dieät saéc maø hoïc. Cho ñeán khoâng vì giöõ gìn taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc maø hoïc, cuõng khoâng vì hoaïi dieät taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc maø hoïc ö? Thieän Hieän ñaùp: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Xaù-lôïi Töû, khi caùc Ñaïi Boà-taùt hoïc nhö vaäy, khoâng vì giöõ gìn saéc maø hoïc, cuõng khoâng vì hoaïi dieät saéc maø hoïc. Cho ñeán khoâng vì giöõ gìn taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc maø hoïc, cuõng khoâng vì hoaïi dieät taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc maø hoïc. Khi ñoù, Xaù-lôïi Töû hoûi Thieän Hieän: –Do nhaân duyeân gì maø caùc Ñaïi Boà-taùt khi hoïc nhö vaäy, khoâng vì giöõ gìn saéc maø hoïc, cuõng khoâng vì hoaïi dieät saéc maø hoïc. Cho ñeán khoâng vì giöõ gìn taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc maø hoïc, cuõng khoâng vì hoaïi dieät taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc maø hoïc? Thieän Hieän ñaùp: –Khi caùc Ñaïi Boà-taùt hoïc nhö vaäy, khoâng thaáy coù saéc ñeå coù theå giöõ gìn vaø coù theå hoaïi dieät, cuõng khoâng thaáy ngöôøi ñeå coù theå giöõ gìn saéc vaø hoaïi dieät saéc. Cho ñeán khoâng thaáy coù taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc ñeå coù theå giöõ gìn vaø coù theå hoaïi dieät, cuõng khoâng thaáy coù ngöôøi ñeå coù theå giöõ gìn taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc vaø coù

theå hoaïi dieät. Vì sao? Xaù-lôïi Töû, vì phaùp, saéc... hoaëc chuû theå, hoaëc ñoái töôïng, hoaëc trong, hoaëc ngoaøi ñeàu khoâng, ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Xaù-lôïi Töû, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo khoâng thaáy caùc phaùp laø coù theå giöõ gìn

vaø coù theå hoaïi dieät, cuõng laïi khoâng thaáy coù ngöôøi ñeå coù theå giöõ gìn vaø hoaïi dieät maø hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì Ñaïi Boà-taùt naøy mau choùng thaønh töïu trí Nhaát thieát trí. Khi aáy Xaù-lôïi Töû hoûi Thieän Hieän: –Caùc Ñaïi Boà-taùt khi hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá, mau choùng thaønh töïu trí Nhaát thieát trí ö? Thieän Hieän ñaùp: –Xaù-lôïi Töû, caùc Ñaïi Boà-taùt khi hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö vaäy, thì mau choùng thaønh töïu trí Nhaát thieát trí. Vì sao? Xaù-lôïi Töû, vì caùc Ñaïi Boà-taùt khi hoïc nhö vaäy, thì ñoái vôùi taát caû phaùp, khoâng vì giöõ gìn, khoâng vì hoaïi dieät maø chæ vì phöông tieän. Luùc ñoù, Xaù-lôïi Töû hoûi Thieän Hieän: –Neáu Ñaïi Boà-taùt, khi hoïc nhö vaäy, thì ñoái vôùi taát caû phaùp, khoâng vì giöõ gìn, khoâng vì hoaïi dieät, chæ vì phöông tieän; thì laøm sao coù theå thaønh töïu trí Nhaát thieát trí? Thieän Hieän ñaùp: –Ñaïi Boà-taùt naøy haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, khoâng thaáy saéc cho ñeán thöùc laø sinh, laø dieät, laø giöõ, laø boû, laø nhieãm, laø tònh, laø hôïp, laø tan, laø taêng, laø giaûm. Cho ñeán khoâng thaát taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc laø sinh, laø dieät, laø giöõ, laø boû, laø nhieãm, laø tònh, laø hôïp, laø tan, laø taêng, laø giaûm. Vì sao? Vì saéc cho ñeán taát caû Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, töï taùnh ñeàu khoâng, hoaøn toaøn chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö vaäy, Xaù- lôïi Töû, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, ñoái vôùi taát caû phaùp ñeàu khoâng thaáy sinh, dieät cho ñeán taêng, giaûm. Vì laáy ñieàu khoâng hoïc, khoâng thaønh töïu maø laøm phöông tieän, ñeå tu hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, thì coù theå thaønh töïu trí Nhaát thieát trí. Luùc baáy giôø Thieân ñeá Thích hoûi Xaù-lôïi Töû: –Baïch Ñaïi ñöùc, caùc Ñaïi Boà-taùt muoán hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña neân caàu ôû ñaâu? Xaù-lôïi Töû ñaùp: –Kieàu-thi-ca, caùc Ñaïi Boà-taùt muoán hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña neân caàu hoïc ôû phaåm Thieän Hieän ñaõ noùi ôû tröôùc. Luùc aáy Thieân ñeá Thích hoûi Thieän Hieän: –Coù phaûi nhôø thaàn löïc cuûa Toân giaû laøm choã nöông töïa hoä trì, khieán cho Xaù-lôïi Töû noùi nhö vaäy khoâng? Thieän Hieän ñaùp: –Kieàu-thi-ca, khoâng phaûi nhôø thaàn löïc cuûa toâi laøm choã nöông töïa, hoä trì, khieán cho Xaù-lôïi Töû noùi nhö vaäy ñaâu. Thieân ñeá Thích laïi hoûi: –Vaäy nhôø thaàn löïc cuûa ai laøm choã nöông töïa, hoä trì khieán cho Xaù-lôïi Töû noùi nhö vaäy? Thieän Hieän ñaùp: –Chính nhôø thaàn löïc cuûa Phaät laøm choã nöông töïa, hoä trì khieán cho Xaù-lôïi Töû noùi nhö vaäy. Thieân ñeá Thích noùi: –Taát caû phaùp ñeàu khoâng choã nöông töïa, hoä trì. Nhö vaäy laøm sao noùi laø nhôø thaàn löïc cuûa Phaät laøm choã nöông töïa, hoä trì, khieán cho Xaù-lôïi Töû noùi nhö vaäy? Thieän Hieän baûo:

–Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi ngaøi noùi! Taát caû phaùp khoâng choã nöông töïa, hoä trì cho neân Nhö Lai chaúng coù theå nöông töïa, hoä trì, chaúng laøm choã nöông töïa, hoä trì, chæ vì thuaän theo phaùp theá gian cho neân noùi laøm choã nöông töïa, hoä trì. Kieàu-thi-ca, Nhö Lai cuøng vôùi söï khoâng nöông töïa, hoä trì, laø chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö Lai xa lìa söï khoâng nöông töïa, hoä trì, laø chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö Lai trong chaân nhö, khoâng nöông töïa, hoä trì laø chaúng theå naém baét ñöôïc. Trong Nhö Lai, chaân nhö khoâng nöông töïa, hoä trì, laø chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö Lai trong phaùp taùnh, khoâng nöông töïa, hoä trì

laø chaúng theå naém baét ñöôïc. Trong Nhö Lai, phaùp taùnh khoâng nöông töïa, hoä trì laø chaúng theå naém baét ñöôïc. Kieàu-thi-ca, Nhö Lai cuøng vôùi saéc, chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö Lai xa lìa saéc, chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö Lai trong chaân nhö saéc, chaúng theå naém baét ñöôïc. Chaân nhö saéc trong Nhö Lai, chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö Lai trong phaùp taùnh saéc, chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp taùnh saéc trong Nhö Lai, chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö vaäy cho ñeán Nhö Lai cuøng vôùi trí Nhaát thieát töôùng ñeàu laø chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö Lai xa lìa trí Nhaát thieát töôùng, chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö Lai trong chaân nhö cuûa trí Nhaát thieát töôùng, chaúng theå naém baét ñöôïc. Chaân nhö cuûa trí Nhaát thieát töôùng trong Nhö Lai, chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö Lai trong phaùp taùnh trí Nhaát thieát töôùng, chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp taùnh trí Nhaát thieát töôùng trong Nhö Lai, chaúng theå naém baét ñöôïc. Vì sao? Kieàu-thi-ca, vì Nhö Lai cuøng vôùi saéc chaúng hôïp, chaúng tan. Nhö Lai cuøng vôùi xa lìa saéc, cuõng chaúng hôïp, chaúng tan. Nhö Lai cuøng vôùi chaân nhö cuûa saéc chaúng hôïp, chaúng tan. Nhö Lai cuøng vôùi xa lìa chaân nhö saéc chaúng hôïp, chaúng tan. Nhö Lai cuøng vôùi phaùp taùnh saéc chaúng hôïp, chaúng tan. Nhö Lai cuøng vôùi xa lìa phaùp taùnh saéc chaúng hôïp, chaúng tan. Nhö vaäy cho ñeán Nhö Lai cuøng vôùi trí Nhaát thieát töôùng chaúng hôïp, chaúng tan. Nhö Lai cuøng vôùi xa lìa trí Nhaát thieát töôùng chaúng hôïp, chaúng tan. Nhö Lai cuøng vôùi chaân nhö trí Nhaát thieát töôùng chaúng hôïp, chaúng tan. Nhö Lai cuøng vôùi xa lìa chaân nhö trí Nhaát thieát töôùng chaúng hôïp, chaúng tan. Nhö Lai cuøng vôùi phaùp taùnh trí Nhaát thieát töôùng chaúng hôïp, chaúng tan. Nhö Lai cuøng vôùi xa lìa phaùp taùnh trí Nhaát thieát töôùng chaúng hôïp, chaúng tan. Kieàu-thi-ca, Toân giaû Xaù-lôïi Töû ñaõ noùi nhöõng lôøi kia laø ñoái vôùi taát caû phaùp chaúng gaàn, chaúng xa, chaúng hôïp, chaúng tan. Nhôø thaàn löïc cuûa Nhö Lai maø laøm choã nöông töïa, hoä trì. Duøng khoâng nöông töïa, hoä trì; laøm choã cho nöông töïa, hoä trì. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, luùc tröôùc ngaøi hoûi caùc Ñaïi Boà-taùt hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña neân caàu ôû ñaâu? Kieàu-thi-ca, vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt laø khoâng neân caàu trong saéc, khoâng neân caàu rôøi saéc. Nhö vaäy cho ñeán khoâng neân caàu trong trí Nhaát thieát töôùng, khoâng neân caàu xa lìa trí Nhaát thieát töôùng. Vì sao? Kieàu-thi-ca, hoaëc saéc, hoaëc lìa saéc cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng, hoaëc lìa trí Nhaát thieát töôùng, hoaëc Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña, hoaëc Ñaïi Boà-taùt, hoaëc caàu taát caû phaùp khoâng hôïp, khoâng tan nhö theá, voâ saéc, voâ kieán, voâ ñoái, moät töôùng goïi laø khoâng töôùng. Vì sao? Vì vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt laø chaúng phaûi saéc, chaúng phaûi xa lìa saéc, cho ñeán chaúng phaûi trí Nhaát thieát töôùng, chaúng phaûi xa lìa trí Nhaát thieát töôùng. Chaúng phaûi chaân nhö saéc, chaúng phaûi xa lìa chaân nhö saéc; cho ñeán chaúng phaûi chaân nhö trí Nhaát thieát töôùng, chaúng phaûi xa lìa chaân nhö trí Nhaát thieát töôùng. Chaúng phaûi phaùp taùnh saéc, chaúng phaûi xa lìa phaùp taùnh saéc, cho ñeán chaúng phaûi phaùp taùnh trí Nhaát thieát töôùng, chaúng phaûi xa lìa phaùp taùnh trí Nhaát thieát töôùng. Vì sao? Kieàu-thi-ca, vì taát caû phaùp nhö theá ñeàu khoâng sôû höõu, ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Do khoâng sôû höõu,

chaúng theå naém baét ñöôïc, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt laø chaúng phaûi saéc, chaúng phaûi xa lìa saéc, cho

ñeán chaúng phaûi trí Nhaát thieát töôùng, chaúng phaûi xa lìa trí Nhaát thieát töôùng. Chaúng phaûi chaân nhö cuûa saéc, chaúng phaûi xa lìa chaân nhö cuûa saéc cho ñeán chaúng phaûi chaân nhö cuûa trí Nhaát thieát töôùng, chaúng phaûi xa lìa chaân nhö cuûa trí Nhaát thieát töôùng. Chaúng phaûi phaùp taùnh cuûa saéc, chaúng phaûi xa lìa phaùp taùnh cuûa saéc; cho ñeán chaúng phaûi phaùp taùnh cuûa trí Nhaát thieát töôùng, chaúng phaûi xa lìa phaùp taùnh cuûa trí Nhaát thieát töôùng. Khi aáy, Thieân ñeá Thích thöa ngaøi Thieän Hieän: –Vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt laø ñaïi Ba-la-maät-ña, laø voâ löôïng Ba-la-maät-ña, laø voâ bieân Ba-la-maät-ña. Caùc vò Döï löu seõ ñaéc quaû Döï löu, nôi vieäc hoïc naøy. Caùc vò Nhaát lai seõ ñaéc quaû Nhaát lai, nôi vieäc hoïc naøy. Caùc vò Baát hoaøn seõ ñaéc quaû Baát hoaøn, nôi vieäc hoïc naøy. Caùc vò A-la-haùn seõ ñaéc quaû A-la-haùn, nôi vieäc hoïc naøy. Caùc vò Ñoäc giaùc seõ ñaéc quaû Ñoäc giaùc, nôi vieäc hoïc naøy. Caùc Ñaïi Boà-taùt coù theå giaùo hoùa höõu tình vaø trang nghieâm coõi Phaät, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät nôi vieäc hoïc naøy. Thieän Hieän lieàn noùi: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi ngaøi noùi! Vì sao? Kieàu-thi-ca, vì saéc roäng lôùn, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng roäng lôùn; cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng roäng lôùn, neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng roäng lôùn. Vì sao? Vì giai ñoaïn tröôùc, sau, giöõa cuûa saéc cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc, cho neân goïi laø roäng lôùn. Do söï roäng lôùn kia, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng laø roäng lôùn. Kieàu-thi-ca, saéc voâ löôïng, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ löôïng; cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng voâ löôïng, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ löôïng. Vì sao? Vì löôïng cuûa saéc cho ñeán Nhaát thieát töôùng laø chaúng theå naém baét ñöôïc; gioáng nhö löôïng cuûa hö khoâng cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Saéc... cuõng vaäy cuõng voâ löôïng saéc. Saéc... voâ löôïng, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ löôïng. Kieàu-thi- ca, saéc voâ bieân, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân. Cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng voâ bieân, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân. Vì sao? Vì saéc cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng, ôû trong hay ngoaøi ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Gioáng nhö hö khoâng, ôû trong hay ngoaøi, ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Saéc... cuõng vaäy, cho neân noùi voâ bieân. Kieàu-thi-ca, hö khoâng voâ bieân, cho neân saéc... cuõng voâ bieân. Saéc... voâ bieân, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà- taùt cuõng voâ bieân. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, sôû duyeân voâ bieân cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân. Thieân ñeá Thích hoûi: –Vì sao sôû duyeân voâ bieân, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân? Thieän Hieän ñaùp: –Sôû duyeân cuûa trí Nhaát thieát trí voâ bieân, cho neân

vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, sôû duyeân cuûa phaùp giôùi voâ bieân, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân. Thieân ñeá Thích hoûi: –Vì sao sôû duyeân cuûa phaùp giôùi voâ bieân, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân? Thieän Hieän ñaùp: –Phaùp giôùi voâ bieân cho neân sôû duyeân cuõng voâ bieân. Sôû duyeân voâ bieân cho neân

phaùp giôùi cuõng voâ bieân. Sôû duyeân cuûa phaùp giôùi voâ bieân cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, sôû duyeân cuûa chaân nhö voâ bieân, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân. Thieân ñeá Thích hoûi: –Vì sao sôû duyeân cuûa chaân nhö voâ bieân, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân? Thieän Hieän ñaùp: –Chaân nhö voâ bieân, cho neân sôû duyeân cuõng voâ bieân. Sôû duyeân voâ bieân, cho neân chaân nhö cuõng voâ bieân. Sôû duyeân cuûa chaân nhö voâ bieân, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, höõu tình voâ bieân, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân. Thieân ñeá Thích hoûi: –Vì sao höõu tình voâ bieân, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân? Thieän Hieän ñaùp: –YÙ ngaøi theá naøo? Noùi höõu tình, vaäy höõu tình aáy laø chæ cho yù nieäm cuûa phaùp naøo? Thieân ñeá Thích baïch: –Baïch Ñaïi ñöùc, höõu tình, höõu tình aáy, chaúng phaûi laø khaùi nieäm cuûa phaùp, cuõng chaúng phaûi laø khaùi nieäm cuûa chaúng phaûi phaùp, chæ laø giaû laäp, khaùch quan thuoäc veà teân goïi taïm thôøi, thuoäc veà teân goïi khoâng thaät, thuoäc veà teân goïi khoâng coù nhaân duyeân. Thieän Hieän laïi hoûi: –Vaäy, theo yù ngaøi, trong kinh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa naøy, laø hieån thò thaät coù höõu tình chöù? Thieân ñeá Thích baïch: –Baïch Ñaïi ñöùc, khoâng coù! Thieän Hieän daïy raèng: –Trong kinh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa naøy ñaõ khoâng hieån thò thaät coù höõu tình, cho neân noùi voâ bieân, vì ôû trong hay ngoaøi noù ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Kieàu-thi-ca, yù ngaøi theá naøo? Chö Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, traûi qua haèng haø sa kieáp, ñaõ thuyeát caùc höõu tình chæ laø danh töï. Trong ñaáy, coù höõu tình, coù sinh, coù dieät khoâng? Thieân ñeá Thích thöa: –Baïch Ñaïi ñöùc, khoâng! Vì sao? Vì baûn taùnh caùc höõu tình voán thanh tònh, töø xöa ñeán nay ñeàu khoâng sôû höõu. Thieän Hieän daïy: –Do ñieàu naøy, toâi noùi höõu tình voâ bieân, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng voâ bieân. Kieàu-thi-ca, bôûi do nhaân duyeân ñoù, cho neân vieäc hoïc Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuûa Ñaïi Boà-taùt, phaûi noùi laø raát to lôùn, voâ löôïng, voâ bieân.

M Phaåm 5: HIEÄN BAÛO THAÙP (1) Baáy giôø trong hoäi chuùng, Thieân ñeá Thích... vaø chö Thieân ôû coõi Duïc. Phaïm thieân vöông... vaø chö Thieân ôû coõi Saéc, cuøng vôùi Thieân nöõ Y-xaù-na Thaàn tieân, ñoàng thôøi ba laàn caát cao tieáng, xöôùng raèng: –Laønh thay, laønh thay! Ñaïi ñöùc Thieän Hieän phuïng söï thaàn löïc cuûa

nöông töïa vaø hoä trì; kheùo leùo vì chuùng toâi, theá gian, trôøi, ngöôøi maø phaân bieät, khai thò phaùp taùnh vi dieäu goïi laø Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Neáu Ñaïi Boà-taùt naøo ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa nhö theá maø tu haønh, khoâng bao giôø xa lìa nhö lôøi daïy treân, thì chuùng toâi seõ cung kính cuùng döôøng, toân troïng, khen ngôïi, ngöôøi ñoù gioáng nhö ñoái vôùi Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc. Trong lôøi daïy saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö vaäy, quaû thaät laø khoâng coù phaùp ñeå coù theå ñaéc. Nghóa laø trong aáy khoâng coù saéc ñeå coù theå ñaéc; khoâng coù thoï, töôûng, haønh, thöùc ñeå coù theå ñaéc; nhö vaäy cho ñeán khoâng coù trí Nhaát thieát ñeå coù theå ñaéc; khoâng coù trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng ñeå coù theå ñaéc. Tuy khoâng coù caùc phaùp ñeå coù theå ñaéc nhö vaäy, nhöng coù theå trình baøy Thaùnh giaùo ba thöøa, ñoù laø Thaùnh giaùo cuûa Thanh vaên, Ñoäc giaùc vaø Voâ thöôïng thöøa. Baáy giôø, Phaät baûo chö Thieân raèng: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi caùc vò noùi! Trong giaùo phaùp saâu xa cuûa Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña naøy, tuy caùc phaùp khoâng saéc... coù theå ñaéc, nhöng coù theå trình baøy Thaùnh giaùo ba thöøa. Vaäy, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy maø duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, thì coù theå tu haønh khoâng bao giôø xa lìa ñuùng nhö lôøi treân. Caùc vò chö Thieân ñeàu phaûi ñeán ñoù thaønh taâm cung kính, cuùng döôøng, toân troïng, ngôïi khen, gioáng nhö Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc. Vì sao? Vì trong giaùo phaùp saâu xa cuûa Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, tuy noùi roäng coù Thaùnh giaùo ba thöøa, nhöng Nhö Lai hoaøn toaøn chaúng theå naém baét ñöôïc. Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Voâ ñònh saéc coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ

nguyeän coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai cuøng vôùi taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû

phaùp moân Tam-ma-ñòa coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa coù theå ñaéc ö? Chaúng leõ Nhö Lai xa lìa trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng, coù theå ñaéc ö? Chö Thieân neân bieát, neáu Ñaïi Boà-taùt naøo ñoái vôùi taát caû phaùp, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, nhieät taâm tinh caàn tu hoïc Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng, thì Ñaïi Boà-taùt naøy ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña coù theå luoân luoân tu haønh, khoâng bao giôø xaû boû. Vì vaäy, caùc vò phaûi neân ñeán ñoù thaønh taâm cung kính, cuùng döôøng, toân troïng, ngôïi khen Ñaïi Boà-taùt ñoù, gioáng nhö Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc. Chö Thieân neân bieát, vaøo thôøi xa xöa, khi Nhieân Ñaêng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc xuaát hieän ôû ñôøi. Luùc ñoù, Ta ôû ngaõ tö ñöôøng taïi kinh ñoâ Lieân hoa vöông, boãng thaáy Phaät Nhieân Ñaêng, lieàn caàm naêm caønh hoa sen cuùng döôøng Ngaøi vaø traûi toùc laáp buøn, ñeå caàu nghe chaùnh phaùp coát yeáu. Ta duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, lieàn khoâng xa lìa Boá thí, Tònh giôùi, An nhaãn, Tinh taán, Tónh löï, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña roäng noùi cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng vaø voâ löôïng, voâ bieân Phaät phaùp khaùc. Khi aáy, Phaät Nhieân Ñaêng lieàn thoï kyù quaû vò Giaùc ngoä cao toät cho Ta. Ngaøi daïy raèng: “Thieän nam töû, ôû ñôøi vò lai, traûi qua voâ soá kieáp, trong hieàn kieáp cuûa theá giôùi naøy, con seõ thaønh Phaät hieäu Thích-ca Maâu-ni Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, Minh Haïnh Vieân Maõn, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng, Tröôïng Phu, Ñieàu Ngöï Só, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Baïc-giaø-phaïm vaø tuyeân thuyeát Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña ñoä thoaùt voâ löôïng chuùng sinh.” Luùc aáy, chö Thieân ñeàu baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa nhö theá thaät laø hy höõu, laøm cho chuùng Ñaïi Boà-taùt, mau choùng giöõ gìn trí Nhaát thieát trí. Vì duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, cho neân ñoái vôùi saéc cho ñeán thöùc khoâng giöõ, khoâng boû; nhö vaäy cho ñeán ñoái vôùi trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng cuõng khoâng giöõ, khoâng boû. Luùc baáy giôø Ñöùc Phaät quaùn saùt thaáy boán chuùng hoøa hôïp vaø chuùng Ñaïi Boà-taùt, cuøng boán Ñaïi thieân vöông laàn löôït cho ñeán trôøi Saéc cöùu caùnh, ñeàu ñeán taäp hôïp trong hoäi chuùng, ñoàng thôøi laøm minh

chöùng. Theá Toân lieàn giao phoù cho Thieân ñeá Thích raèng: –Kieàu-thi-ca, neáu Ñaïi Boà-taùt Bí-soâ, Bí-soâ-ni, OÂ-ba-saùch-ca, OÂ-ba-tö-ca, caùc Thieân töû, caùc Thieân nöõ, thieän nam, thieän nöõ... khoâng xa lìa taâm trí Nhaát thieát trí; duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thoï trì, ñoïc tuïng, nhieät taâm tinh caàn, tu taäp suy nghó ñuùng lyù, coøn vì ngöôøi khaùc maø tuyeân thuyeát roäng thì neân bieát, ñoái vôùi nhöõng vò naøy, taát caû aùc ma vaø quyeán thuoäc cuûa chuùng khoâng theå haïi ñöôïc. Vì sao? Kieàu- thi-ca, vì caùc thieän nam, thieän nöõ... naøy kheùo an truï nôi Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän cuûa saéc; cho ñeán kheùo an truï, Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän cuûa trí Nhaát thieát töôùng. Khoâng theå duøng khoâng maø haïi ñöôïc khoâng vaäy; khoâng theå duøng voâ töôùng maø haïi ñöôïc voâ töôùng, khoâng theå duøng voâ nguyeän maø haïi ñöôïc voâ nguyeän. Vì sao? Vì caùc phaùp nhö vaäy hoaøn toaøn khoâng coù töï taùnh; hoaëc neáu ai laøm haïi hoaëc ai bò haïi, hoaëc thôøi gian, hoaëc nôi choán, hoaëc vieäc naõo haïi, ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, caùc thieän nam, thieän nöõ... naøy, khoâng bò ngöôøi hay phi nhaân laøm haïi. Vì sao? Vì caùc thieän nam, thieän nöõ... naøy bieát duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, thöôøng neân sieâng naêng, tu taäp Töø, Bi, Hyû, Xaû ñoái vôùi caùc höõu tình, cho neân taát caû ngöôøi vaø phi nhaân khoâng theå laøm naõo haïi ñöôïc. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, caùc thieän nam, thieän nöõ... naøy, hoaøn toaøn khoâng bò caùc vieäc hieåm aùc, ngang traùi laøm toån thöông, cuõng khoâng bò cheát oan. Vì sao? Vì caùc thieän nam, thieän nöõ... naøy, thöôøng tu taäp Boá thí ba-la-maät-ña, ñoái vôùi caùc höõu tình nuoâi döôõng ñuùng

lyù vaäy. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, trong theá giôùi ba laàn ngaøn, nôi coù boán Ñaïi thieân vöông cho ñeán trôøi Quaûng quaû. Vò naøo ñaõ phaùt taâm Voâ thöôïng Boà-ñeà, ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña chöa töøng ñöôïc laéng nghe, thoï trì, ñoïc tuïng, nhieät taâm, tinh caàn tu hoïc, suy nghó ñuùng lyù thì ñeàu phaûi khoâng xa lìa taâm trí Nhaát thieát trí, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän; coøn ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì phaûi chí taâm laéng nghe, thoï trì, ñoïc tuïng, tinh caàn tu hoïc, suy nghó ñuùng lyù. Laïi nöõa Kieàu-thi-ca, neáu caùc thieän nam, thieän nöõ naøo khoâng xa lìa taâm trí Nhaát thieát trí, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì chí taâm laéng nghe, thoï trì, ñoïc tuïng, tinh caàn tu taäp, suy nghó ñuùng lyù thì caùc thieän nam, thieän nöõ ñoù neáu ôû nhaø troáng, ôû nôi hoang daõ, ôû ñöôøng nguy hieåm vaø ôû choã nguy naïn, seõ khoâng sôï haõi ñeán noãi rôïn toùc gaùy. Vì sao? Vì caùc thieän nam, thieän nöõ naøy, khoâng xa lìa taâm trí Nhaát thieát trí, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, kheùo tu taäp phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh. Khi aáy, nôi coù boán Ñaïi thieân vöông cho ñeán trôøi Saéc cöùu caùnh... ôû theá giôùi ba laàn ngaøn ñeàu chaép tay, ñoàng baïch Phaät raèng: –Baïch Theá Toân, neáu caùc thieän nam, thieän nöõ naøo, khoâng xa lìa taâm trí Nhaát thieát trí duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, luoân luoân chí taâm, laéng nghe, thoï trì, ñoïc tuïng, tinh caàn tu hoïc, suy nghó ñuùng lyù, vieát cheùp giaûng

giaûi, tuyeân thuyeát, löu truyeàn cuøng khaép thì chuùng con thöôøng theo cung kính hoä trì, khoâng ñeå cho taát caû tai hoïa ngang traùi naõo haïi. Vì sao? Vì caùc thieän nam, thieän nöõ naøy... töùc laø Ñaïi Boà-taùt. Nhôø Ñaïi Boà-taùt naøy, cho neân caùc höõu tình döùt haún caùc ñöôøng ñòa nguïc, baøng sinh, ngaï quyû, A-toá-laïc... caùc ñöôøng hieåm naïn, aùc thuù. Nhôø Ñaïi Boà-taùt naøy, cho neân Trôøi, Ngöôøi, Döôïc-xoa, Roàng... döùt haún taát caû tai naïn ngang traùi, beänh taät, ngheøo cuøng, ñoùi khaùt, laïnh noùng... Nhôø Ñaïi Boà-taùt naøy, cho neân chuùng Trôøi, Ngöôøi, A-toá-laïc... döùt haún nhöõng vieäc khoâng nhö yù, ôû choã naøo cuõng khoâng coù giaëc giaõ, taát caû höõu tình ñeàu ñem loøng Töø ñoái vôùi nhau. Nhôø Ñaïi Boà-taùt naøy, cho neân theá gian lieàn coù möôøi nghieäp laønh; hoaëc boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; hoaëc Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; hoaëc phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; hoaëc chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; hoaëc caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi; hoaëc Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; hoaëc boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; hoaëc taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä; hoaëc phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; hoaëc baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai; hoaëc baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân; hoaëc naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; hoaëc möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; hoaëc phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; hoaëc taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; hoaëc trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng. Nhôø Ñaïi Boà-taùt naøy, cho neân theá gian môùi coù doøng doõi lôùn Saùt-ñeá-lôïi, doøng doõi lôùn Baø-la-moân, doøng doõi lôùn Tröôûng giaû, doøng doõi lôùn Cö só, vua caùc nöôùc nhoû, Chuyeån luaân thaùnh vöông vaø caùc quan thaàn giuùp vieäc. Nhôø Ñaïi Boà-taùt naøy cho neân theá gian môùi coù boán Ñaïi thieân vöông cho ñeán trôøi Tha hoùa töï taïi, trôøi Phaïm chuùng, trôøi Saéc cöùu caùnh, trôøi Khoâng voâ bieân xöù, trôøi Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Nhôø Ñaïi Boà-taùt naøy, cho neân theá gian môùi coù Döï löu höôùng, Döï löu quaû; Nhaát lai höôùng, Nhaát lai quaû; Baát hoaøn höôùng, Baát hoaøn quaû; A-la-haùn höôùng, A-la-haùn quaû; Ñoäc giaùc höôùng, Ñoäc giaùc quaû. Nhôø Ñaïi Boà-taùt naøy, cho neân theá gian môùi coù caùc Ñaïi Boà-taùt ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät vaø tu taäp caùc haïnh Boà-taùt thuø

thaéng. Nhôø Ñaïi Boà-taùt naøy, cho neân theá gian môùi coù Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc, chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chuyeån phaùp luaân vi dieäu, cöùu ñoä chuùng sinh voâ löôïng. Nhôø Ñaïi Boà-taùt naøy, cho neân theá gian môùi coù ba ngoâi baùu laø Phaät, Phaùp, Taêng, laøm lôïi ích an laïc cho taát caû höõu tình. Baïch Theá Toân, do nhaân duyeân naøy, cho neân chuùng con, Trôøi, A-toá-laïc, Roàng, Döôïc-xoa cuøng ñaïi theá löïc cuûa Nhaân phi nhaân... luoân luoân theo hoä trì, cung kính caùc Ñaïi Boà-taùt naøy, khoâng ñeå cho taát caû tai hoïa ngang traùi toån haïi. Vì caùc vò aáy ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña laéng nghe, thoï trì, ñoïc tuïng, tu taäp, suy nghó ñuùng lyù, vieát cheùp, caùc vieäc ñoù khoâng bao giôø

giaùn ñoaïn. Baáy giôø, Phaät baûo caùc vò trôøi: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi caùc vò noùi! Neáu caùc thieän nam, thieän nöõ naøo khoâng xa lìa taâm trí Nhaát thieát trí, duøng voâ sôû ñaéc laøm phöông tieän, thöôøng sieâng ôû trong Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy maø chí taâm, laéng nghe, thoï trì, ñoïc tuïng, tinh caàn tu hoïc, suy nghó ñuùng lyù, vieát cheùp, giaûng giaûi, tuyeân thuyeát löu truyeàn cuøng khaép; caùc vò neân bieát caùc thieän nam, thieän nöõ naøy töùc laø Ñaïi Boà-taùt. Nhôø Ñaïi Boà-taùt naøy, cho neân caùc höõu tình döùt haún ñöôøng aùc cho ñeán ñem Tam baûo xuaát hieän ôû theá gian cuøng vôùi caùc höõu tình, laøm lôïi ích lôùn, vì vaäy caùc vò Trôøi, Roàng, Thaàn cuøng vôùi ñaïi theá löïc cuûa Nhaân phi nhaân... thöôøng phaûi neân cung kính, cuùng döôøng, toân troïng, ngôïi khen, sieâng naêng hoä trì Ñaïi Boà- taùt naøy, ñöøng ñeå taát caû tai hoïa ngang traùi naõo haïi. Neáu caùc vò cung kính, cuùng döôøng, toân troïng, ngôïi khen, hoä trì Ñaïi Boà-taùt nhö vaäy; thì neân bieát ñoù laø cuùng döôøng, cung kính, toân troïng, ngôïi khen, hoä trì Ta vaø taát caû möôøi phöông Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc; vì theá caùc vò, taát caû Trôøi, Roàng, Döôïc-xoa, Thaàn, Tieân, A-toá-laïc... thöôøng neân theo Ñaïi Boà- taùt naøy ñeå cung kính, cuùng döôøng, toân troïng, ngôïi khen, hoä trì, ñöøng ñeå taát caû tai hoïa ngang traùi naõo haïi vò aáy. Caùc vò neân bieát, giaû söû Thanh vaên, Ñoäc giaùc, cuøng khaép theá giôùi ba laàn ngaøn, ví nhö luùa, meø, tre, lau, luøm röøng... khoâng coù moät khoaûng troáng naøo neáu coù thieän nam, thieän nöõ naøo ñoái vôùi baäc phöôùc ñieàn kia maø duøng voâ löôïng baùu ñeïp thöôïng dieäu ñeå cung kính, cuùng döôøng, toân troïng, ngôïi khen heát moät ñôøi mình. Hoaëc laïi coù ngöôøi, chæ trong khoaûng khaéc, cung kính, cuùng döôøng, toân troïng, ngôïi khen cho moät vò Ñaïi Boà-taùt môùi phaùt taâm, khoâng xa lìa saùu phaùp Ba-la-maät-ña, ñem coâng ñöùc treân so saùnh vôùi phöôùc ñöùc naøy thì khoâng baèng moät phaàn traêm, khoâng baèng moät phaàn ngaøn cho ñeán khoâng baèng moät phaàn muoân öùc. Vì sao? Vì khoâng nhôø Thanh vaên, Ñoäc giaùc thöøa maø coù Ñaïi Boà-taùt vaø chö Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc xuaát hieän ôû theá gian; chæ nhôø Ñaïi Boà-taùt cho neân theá gian môùi coù Thanh vaên, Ñoäc giaùc vaø chö Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc xuaát hieän ôû ñôøi. Vì vaäy taát caû caùc vò Trôøi, Roàng cuøng ñaïi theá löïc cuûa caùc haøng Nhaân phi nhaân... thöôøng phaûi uûng hoä, cung kính, cuùng döôøng, toân troïng, ngôïi khen Ñaïi Boà-taùt naøy, ñöøng ñeå taát caû tai hoïa ngang traùi laøm naõo haïi vò aáy. Caùc vò, do vieäc laøm naøy maø phöôùc ñöùc luoân luoân ñöôïc an laïc ôû trong trôøi, ngöôøi, cho ñeán chöùng ñaéc Nieát-baøn cöùu caùnh, laøm lôïi ích lôùn maõi ñeán taän ñôøi vò lai. Baáy giôø, Thieân ñeá Thích laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, thaät laø ñieàu kyø laï, hieám coù. Caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña, chí taâm laéng nghe, thoï trì, ñoïc tuïng, tinh caàn tu hoïc, suy nghó ñuùng lyù, vieát cheùp, giaûng giaûi, tuyeân thuyeát, löu truyeàn cuøng khaép, giöõ gìn, theå hieän söï lôïi ích thuø thaéng cuûa caùc phaùp naøy, giaùo hoùa höõu tình, trang nghieâm coõi Phaät, töø coõi Phaät naøy ñeán coõi Phaät khaùc ñeàu thaân caän, phuïng söï chö Phaät Theá Toân. Ñoái vôùi caùc caên laønh thuø thaéng, thì tuøy

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

theo ñoù maø haân hoan, an laïc. Nhôø cung kính, cuùng döôøng, toân troïng ngôïi khen chö Phaät, lieàn ñöôïc sinh tröôûng ôû choã chö Phaät, mau choùng laõnh thoï chaùnh phaùp ñöôïc thaønh töïu vieân maõn cho ñeán khi chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, khoâng bao giôø queân maát chaùnh phaùp ñaõ ñöôïc nghe vaø giöõ gìn. Vì vaäy toäc taùnh ñöôïc vieân maõn, maãu sinh ñöôïc vieân maõn, quyeán thuoäc vieân maõn, töôùng haûo vieân maõn, quang minh vieân maõn, nhaõn nhó vieân maõn, aâm thanh vieân maõn, Ñaø-la-ni vieân maõn, Tam-ma-ñòa vieân maõn. Laïi duøng naêng löïc phöông tieän thieän xaûo neân hoùa ra thaân nhö Phaät, töø theá giôùi khoâng Phaät naøy, ñeán theá giôùi khoâng coù Phaät khaùc, khen ngôïi, thuyeát giaûng veà Boá thí cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Khen ngôïi thuyeát giaûng veà phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà caûnh giôùi ñoaïn cho ñeán caûnh giôùi voâ vi. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà taùm Giaûi thoaùt, chín Ñònh thöù ñeä. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp coäng cuûa Phaät. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam- ma-ñòa. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng. Thuyeát giaûng, khen ngôïi veà Phaät baûo, Phaùp baûo, Taêng baûo. Laïi duøng naêng löïc phöông tieän thieän xaûo vì caùc höõu tình maø tuyeân thuyeát chaùnh phaùp, tuøy theo caên cô maø giaùo hoùa hoï, trong phaùp Tam thöøa, khieán hoï giaûi thoaùt haún sinh, giaø, beänh, cheát; chöùng nhaäp vaøo caûnh giôùi Voâ dö y Nieát-baøn; hoaëc laïi cöùu vôùt caùc khoå ôû ñöôøng aùc, ñeå hoï höôûng thoï an laïc vi ñieäu ôû trong trôøi, ngöôøi. Khi aáy, Thieân ñeá Thích laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá thaät laø hy höõu. Neáu ai coù theå giöõ gìn Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö vaäy töùc laø giöõ gìn ñaày ñuû saùu phaùp Ba-la-maät-ña cho ñeán trí Nhaát thieát töôùng; cuõng laø giöõ gìn ñaày ñuû caùc quaû vò Döï löu, Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la- haùn, Ñoäc giaùc Boà-ñeà, taát caû caùc haïnh cuûa Ñaïi Boà-taùt, quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Luùc baáy giôø Theá Toân baûo Thieân ñeá Thích: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, ñuùng nhö lôøi oâng ñaõ noùi! Neáu coù ai coù theå giöõ gìn Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña nhö theá töùc laø giöõ gìn ñaày ñuû saùu phaùp Ba-la-maät-ña cho ñeán taát caû Ñaïi Boà-taùt haønh quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.